

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

Διπλωματική Εργασία

η Κατάσταση των Ταμειακών Ροών σε μια Επιχείρηση με Βάση τα ΔΠΧΠ

Του

Ιωάννη Τζιμπιμπάκη

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος

στην

Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική

Νοέμβριος 2020

Περίληψη

Οι σύγχρονες οικονομίες αποτελούνται σε ένα μεγάλο μέρος τους από επιχειρήσεις με πολύπλευρες δραστηριότητες οι οποίες γεννούν οικονομικές συναλλαγές οι οποίες εμφανίζουν εξίσου μεγάλη πολυπλοκότητα, ωστόσο όμως η ενημέρωση των φορολογικών αρχών και όλων των ενδιαφερόμενων μερών όπως είναι για παράδειγμα οι μέτοχοι, οι επενδυτές και οι εργαζόμενοι θα πρέπει να είναι αληθής, πλήρης και σύννομες με την ισχύουσα νομοθεσία. Στο πλαίσιο αυτό, η διεθνής βιβλιογραφία αναφέρει την σπουδαιότητα των ταμειακών ροών για μια επιχείρηση, τόσο για τα ΔΛΠ όσο και για τα ΕΛΠ, γι' αυτό και αφιερώνεται ένα κεφάλαιο της εργασίας για την συγκεκριμένη έρευνα. Επίσης αναφέρει και τη σημαντικότητα ανάλυσης των μεθόδων αποτύπωσης που είναι η άμεση και έμμεση, κυρίως για να αποφασιστεί εάν θα πρέπει τα Λογιστικά Πρότυπα σε παγκόσμιο επίπεδο να εναρμονίζονται με την αποτύπωση μια εκ των δυο μεθόδων ή υποχρεωτικά και με τις δυο. Η αυξανόμενη εξέλιξη όλων των επιστημών, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια και της λογιστικής συγκεκριμένα, έχουν δημιουργήσει αρκετά πρόσφορο έδαφος ώστε οι επιχειρήσεις να μπορούν να παρουσιάζουν μία ικανότητα επιλογής των προτύπων που τις εκπροσωπεί και παρουσιάζει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, την οικονομική τους κατάσταση κατά την περίοδο της μελέτης τους. Η σαφέστερη και πληρέστερη παρουσίαση της οικονομικής οντότητας σε μία δεδομένη χρονική στιγμή, είναι ένα επιπλέον κίνητρο για την εφαρμογή των ΔΛΠ στις επιχειρήσεις, ανεξάρτητα αν έχουν αποφασίσει οι διοικήσεις τους να υιοθετήσουν τα ΔΛΠ ή να παραμείνουν πιστοί στα ΕΛΠ και στα όποια προβλήματα αυτά παρουσιάζουν. Υπάρχουν διάφορα αναδυόμενα ζητήματα από την παρουσίαση των ΔΛΠ και ιδίως του ΔΛΠ7 με το οποίο θα ασχοληθούμε και αφορά στις ταμειακές ροές. Στόχος της παρούσας μελέτης είναι η διερεύνηση των σημαντικών ζητημάτων που διέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και συγκεκριμένα το σκέλος των ταμειακών ροών των επιχειρήσεων.

Λέξεις κλειδιά: Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, οικονομικές καταστάσεις, Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, Ταμειακές Ροές

Abstract

Modern economies are largely made up of companies with multifaceted activities that generate financial transactions that are equally complex but informing tax authorities and all stakeholders such as shareholders, investors, and employees. They must be true, complete, and lawful under applicable law. In this context, the international literature mentions the importance of cash flows for a business, both for IAS and for Greek Standards, which is why a chapter of the work is dedicated to this research. It also mentions the importance of analyzing the recording methods that are direct and indirect, mainly to decide whether the Accounting Standards worldwide should be harmonized with the recording of one of the two methods or mandatory with both. The increasing evolution of all sciences, especially in recent years and accounting, have created enough fertile ground for companies to be able to choose the standards that represent them and present in the best possible way, their financial situation during the period of their study. A clearer and more complete presentation of the entity at a given point in time is an additional incentive for companies to apply IAS, regardless of whether their management has decided to adopt IAS or remain loyal to IAS and any problems they may have. There are various emerging issues from the presentation of IAS and in particular IAS 7 which we will deal with and it concerns cash flows. The aim of this study is to investigate the important issues governing International Accounting Standards and in particular the cash flow segment of companies.

Keywords: International Accounting Standards, financial statements, Greek Accounting Standards, Cash Flows

Περιεχόμενα

Περίληψη	iii
Abstract.....	iv
Περιεχόμενα πινάκων	vii
Εισαγωγή	1
Κεφάλαιο 1: Παρουσίαση υιοθέτησης των ΔΛΠ σε Ελλάδα και σε Ευρώπη.....	3
1.1. Ανασκόπηση βιβλιογραφίας	3
1.2. Γενικά στοιχεία	10
1.3. Θεσμικά όργανα που υπάρχουν στα ΔΛΠ	12
1.4. Εφαρμογή των ΔΛΠ στην χώρα μας.....	14
Κεφάλαιο 2: Οικονομικές καταστάσεις με βάση τα ΕΛΠ και με βάση τα ΔΛΠ	18
2.1. Σκοπός κατάρτισης και βασικές παραδοχές σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τα ΕΛΠ.....	18
2.2 Ο Νόμος 4308/2014	19
2.3. Σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων και Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα..	20
2.4. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα από την συγκεκριμένη εφαρμογή των επιχειρήσεων από τα ΕΛΠ.....	21
2.6. Σκοπός κατάρτισης και βασικές παραδοχές σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τα ΔΛΠ-ΔΠΧΠ	23
2.6.1. Σκοπός κατάρτισης.....	23
2.6.2. Παραδοχές που διέπουν την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων με βάση τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ	24
2.7. Διαφορές ΕΛΠ και ΔΛΠ.....	24
Κεφάλαιο 3: Κατάσταση ταμειακών ροών (ΔΛΠ7).....	26
3.1 Εισαγωγή.....	26
3.2. Ορισμοί, σκοπός του προτύπου και πεδίο εφαρμογής του στις επιχειρήσεις ...	27
3.2.1. Χρήσιμοι ορισμοί	27
3.3 Σκοπός και πεδίο εφαρμογής του προτύπου για τις ταμειακές ροές.....	28
3.4. Ποιες είναι οι ωφέλειες για μία επιχείρηση από την κατάσταση των ταμειακών ροών	29
3.5. Αξιολόγηση ταμειακών ροών	34
Κεφάλαιο 4: Μελέτη περίπτωσης επιχειρήσεων με βάση τα ΔΛΠ 7 και τις Ταμειακές Ροές.....	36

4.1. Σκοπός και στόχοι	36
4.1. Λειτουργικές δραστηριότητες και ταμειακές ροές της επιχείρησης	37
4.2 Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	38
4.3 Ταμειακές ροές που προέρχονται από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες ...	39
4.4 Τρόπος εμφάνισης των ταμειακών ροών	41
4.5 Ανάλυση μεθόδων των ταμειακών ροών με βάση τις δραστηριότητες της επιχείρησης.....	41
4.5.1. Ανάλυση άμεσης μεθόδου για τις λειτουργικές δραστηριότητες.....	41
4.5.2. Ανάλυση έμμεσης μεθόδου για τις λειτουργικές δραστηριότητες	45
4.5.3. Ανάλυση άμεσης και έμμεσης μεθόδου για τις επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.....	47
4.6 Μελέτη των ταμειακών ροών με βάση τις μεθόδους ανάλυσης και παρουσίαση των αποτελεσμάτων	47
Κεφάλαιο 5: Συμπεράσματα – Επίλογος	50
Βιβλιογραφία	53
Παράρτημα.....	58
Παράρτημα 1. Υπόδειγμα κατάρτισης ισολογισμού.....	58
Παράρτημα 2. Υπόδειγμα κατάρτισης Ισολογισμού κατά τα ΔΛΠ	61

Περιεχόμενα πινάκων

Πίνακας 1. ΔΛΠ ανά κατηγορία ενδιαφέροντος.....	16
Πίνακας 2. Παράδειγμα 1, Υπολογισμός ταμειακών ροών με την ευθεία μέθοδο...	42
Πίνακας 3. Παράδειγμα 2, Υπολογισμός ταμειακών ροών με την έμμεση μέθοδο..	45

Εισαγωγή

Οι σύγχρονες επιχειρήσεις προκειμένου να μπορούν να αποτυπώνουν με ακρίβεια όλα τα οικονομικά τους στοιχεία, θα πρέπει να ακολουθούν ενιαίους κανόνες χρηματοοικονομικής αναφοράς για να διασφαλίζεται η συγκρισιμότητα τα στοιχείων αλλά και η οικονομική αποτύπωση των επιχειρήσεων στο πλαίσιο παγκόσμιων κανόνων. Άλλωστε, η παγκοσμιοποίηση και η ευρεία χρήση του διαδικτύου και των τεχνολογικών μέσων δημιουργούν σημαντικές προκλήσεις για τους οργανισμούς καθώς τους παρέχεται η ευκαιρία παρουσίας σε διεθνές επίπεδο με παράλληλη δυνατότητα την άντληση κεφαλαίων από διεθνείς επενδυτές. Ωστόσο για να μπορέσουν όλα τα παραπάνω να πραγματοποιηθούν οι επιχειρήσεις θα πρέπει να καταρτίζουν οικονομικές καταστάσεις που είναι σχεδιασμένες με τρόπο που αναγνωρίζεται διεθνώς (Gordon, Henry, Jorgensen, & Linthicum, 2013). Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής ΔΠΧΠ) είναι λογιστικά πρότυπα που εκδίδονται από το Ίδρυμα IFRS (International Financial Reporting Standards) και το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board, IFRS). Αποτελούν έναν τυποποιημένο τρόπο περιγραφής της οικονομικής απόδοσης και της θέσης της εταιρείας, έτσι ώστε οι οικονομικές καταστάσεις να είναι κατανοητές και συγκρίσιμες μεταξύ των διεθνών οικονομιών. Είναι ιδιαίτερα σχεδιασμένες και για εταιρείες με μετοχές ή τίτλους εισηγμένους σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά (Elliot, 2010).

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (εφεξής ΔΛΠ) εφαρμόζονται με βάση τους κανόνες του Εννοιολογικού πλαισίου. Το Εννοιολογικό Πλαίσιο δηλώνει ότι ο πρωταρχικός σκοπός των χρηματοοικονομικών πληροφοριών είναι να είναι χρήσιμες για υφιστάμενους και πιθανούς επενδυτές, δανειστές κι άλλους πιστωτές όταν λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με τη χρηματοδότηση της οντότητας και ασκούν δικαιώματα ψήφου ή επηρεάζουν με άλλο τρόπο τις ενέργειες της διοίκησης που μπορεί συνεπακόλουθα να υπάρξει επίδραση στη χρήση των οικονομικών πόρων της οντότητας (Mazars, 2018). Το εννοιολογικό πλαίσιο για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση ορίζει τα θεμελιώδη ποιοτικά χαρακτηριστικά των χρηματοοικονομικών πληροφοριών ως «Συνάφεια των οικονομικών καταστάσεων και πιστή αναπαράσταση». Το Πλαίσιο περιγράφει επίσης και ποιοτικά χαρακτηριστικά, ανάμεσα στις οικονομικές καταστάσεις όπως είναι η συγκρισιμότητα, η επαλήθευση, η επικαιρότητα και ο βαθμός κατανόησης (από

άποψη στοιχείων και τον τρόπο που τα συγκεκριμένα στοιχεία παρουσιάζονται) (Deloitte, 2019).

Στην συγκεκριμένη εργασία μελετάμε τα ΔΠΑ από την πλευρά των ταμειακών ροών. Αφού αναφερόμαστε στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας σε ορισμένα γενικά ζητήματα για τα ΔΛΠ, τα οποία είναι απαραίτητα για την κατανόησή τους και την ανάλυση τους, στο επόμενο κεφάλαιο η εργασία γίνεται πιο συγκεκριμένη. Πιο αναλυτικά παρουσιάζεται ο τρόπος και το πλαίσιο κατάρτισης τους, αλλά και οι βασικές παραδοχές που αναφέρονται στα ΕΛΠ σε πρώτη φάση, ενώ σε δεύτερη φάση αναφερόμαστε με την ίδια λογική και στα ΔΛΠ. Ακολουθήθηκε η σύγκριση μεταξύ των δύο τρόπων παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων, γιατί θεωρήθηκε σημαντικό να υπάρχει η ανάλογη διεξαγωγή των συμπερασμάτων του συγγραφέα. Το επόμενο κεφάλαιο αναφέρεται στις ομοιότητες και στις διαφορές ανάμεσα στα ΕΛΠ και στα ΔΛΠ. Εδώ υπάρχει μία ανάλυση που γίνεται, ώστε ο αναγνώστης να καταλάβει τις συγκεκριμένες διαφορές, αλλά και ομοιότητες και στο τέλος να διεξάγει τα αντίστοιχα συμπεράσματα. Το επόμενο κεφάλαιο αναφέρεται αποκλειστικά στις ταμειακές ροές και στον τρόπο που αποδίδονται από την διοίκηση ώστε να λάβει και τις ανάλογες αποφάσεις. Με εκτενή ανάλυση σε όλες τις μεθόδους αποτύπωσής τους, κρίθηκε σημαντικό να τονιστούν τα θετικά και αρνητικά σημεία τους ώστε να παρουσιαστούν με σωστό και ολοκληρωμένο τρόπο οι ιδιαιτερότητες και οι αδυναμίες της κάθε μεθόδου. Η εργασία ολοκληρώνεται με τα συμπεράσματα και την βιβλιογραφία.

Κεφάλαιο 1: Παρουσίαση υιοθέτησης των ΔΛΠ σε Ελλάδα και σε Ευρώπη

1.1. Ανασκόπηση βιβλιογραφίας

Η Πρωτοβουλία της ίδρυσης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) πραγματοποιήθηκε το 2013 ως «ευρείας βάσης πρωτοβουλία που διερευνά τον τρόπο με τον οποίο οι γνωστοποιήσεις θα είναι πιο αποτελεσματικές στις οικονομικές καταστάσεις» (IASB, 2017a, IN2, p. 4). Η κύρια ώθηση στην αρχή ήταν μια συγκεκριμένη αποκάλυψη: από την μία πλευρά οι μελετητές των οικονομικών καταστάσεων που επισημαίνουν υπερβολικά επαχθείς απαιτήσεις γνωστοποίησης, ενώ από την άλλη, διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη που αμφισβητούν εάν όλες οι πληροφορίες στις οικονομικές καταστάσεις είναι χρήσιμες. Σχετικά με τα παραπάνω, θεωρήθηκε ότι ήταν ένα πρόβλημα που οι μελετητές των οικονομικών καταστάσεων αντιμετώπιζαν, καθώς χρησιμοποιούσαν γνωστοποιήσεις που έχουν άμεση σχέση με μία διαφορετική προσέγγιση όπως μιας λίστας ελέγχου, που έχουν οι ελεγκτές στην εργασία τους, επιδιώκοντας την ανάγκη να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις των επενδυτών των επιχειρήσεων, όσο αφορά την συμμόρφωση των επιχειρήσεων με τις ρυθμιστικές αρχές της εκάστοτε οικονομίας (IASB, 2012).

Ήδη το 2011, μια κοινή ομάδα εργασίας του Ινστιτούτου Ορκωτών Λογιστών στη Σκωτία (ICAS) και του Ινστιτούτου Ορκωτών Λογιστών της Νέας Ζηλανδίας (NZICA) δημοσίευσε μια έκθεση με τον τίτλο: ενίσχυση των γνωστοποιήσεων των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών (ICAS / NZICA, 2011). Η ομάδα υιοθέτησε μια προσέγγιση από πάνω προς τα κάτω, με στόχο (α) τον καθορισμό των στόχων γνωστοποίησης των ξεχωριστών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΠ) και (β) για να καθορίσει ποιες απαιτήσεις γνωστοποίησης είναι πραγματικά απαραίτητες για την υποστήριξη των υφιστάμενων απαιτήσεων αναγνώρισης και μέτρησης για τις χρηματοοικονομικές αναφορές. (ICAS / NZICA, 2011).

Ωστόσο, αντί να συνεχίσει σε αυτό το μονοπάτι με επιθεωρήσεις σε επίπεδο προτύπων σχετικά με τις απαιτήσεις αποκάλυψης, το IASB αποφάσισε να αναζητήσει πρώτα, περισσότερες οδηγίες, προσπαθώντας να καθορίσει γενικές αρχές που θα βοηθούσαν τους μελετητές στην τήρηση συγκεκριμένων αρχών, οι οποίες θα εφαρμόζονταν από τις επιχειρήσεις. Κατά συνέπεια, οι ενέργειες που προτάθηκαν και εκτελέστηκαν, έχουν επικεντρωθεί στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των

γνωστοποιήσεων για τους κύριους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Σύμφωνα με το έγγραφο συζήτησης (DP) σχετικά με τις αρχές της αποκάλυψης που δημοσιεύτηκαν από το IASB, η επίλυση του προβλήματος αποκάλυψης είναι η ενίσχυση της επικοινωνίας των σχετικών πληροφοριών και η αποφυγή της επικοινωνίας μη σχετικών πληροφοριών. Αυτό είναι εύλογο να το σκεφτεί κανείς, αν αναλογιστεί ότι όσοι ενδιαφέρονται για την ευρωστία μίας επιχείρησης δεν ασχολούνται με πληροφορίες που δεν έχουν να κάνουν με το κομμάτι αυτό (IASB, 2017a, σελ. 13).

Εκτός από αυτό το έργο, το IASB έχει στοχεύσει στην μελέτη της αποκάλυψης εστιάζοντας στην: Μια Δήλωση Πρακτικής Υλικότητας (IASB, 2017b). Αυτό σημαίνει ότι έχει αναπτυχθεί αλλά και βελτιωθεί μία σειρά από κανόνες που λίγα χρόνια νωρίτερα υπήρχε μια διευκρίνιση πως οτιδήποτε θέλει να κρύψει μία επιχείρηση «θα αποκαλυφθεί» στα πρότυπα IFRS . Οι οντότητες, οι ελεγκτές και οι ρυθμιστικές αρχές θα μπορούσαν προηγουμένως να την ερμηνεύσουν ως την υποχρεωτική απαίτηση για την αποκάλυψη του στοιχείου στο οποίο αναφέρεται (κατά περίπτωση). Ωστόσο, η αναθεωρημένη έκδοση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου (ΔΛΠ) 1 (Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων) το 2014, διευκρινίζει ότι μια οικονομική οντότητα δεν χρειάζεται να αποκαλύψει τις πληροφορίες αλλά «θα αποκαλυφθούν» εάν αυτές οι πληροφορίες δεν θα ήταν σημαντικές ή αν είναι σημαντικές θα πρέπει να ανακληθούν από τους άμεσα ενδιαφερόμενους (ΔΛΠ 1, BC30C) .

Παρόμοιες είναι και οι αναφορές ότι το Διοικητικό Συμβούλιο προβλέπει πως το έργο του σχετικά με τις αρχές γνωστοποίησης θα οδηγήσει σε μη υποχρεωτική καθοδήγηση ή σε ξεχωριστό πρότυπο, αλλά το IASB είχε επίσης τη φιλοδοξία να επιτρέψει σε οποιονδήποτε να καθοδηγήσει την αναθεώρηση του προτύπου απαιτήσεων γνωστοποίησης. Άλλα παρεμφερή πρότυπα τονίζουν πώς οι γενικές αρχές γνωστοποίησης θα καθοδηγήσουν την αναθεώρηση των απαιτήσεων γνωστοποίησης σε ξεχωριστά πρότυπα ΔΠΧΠ. Μόνο σε μία συγκεκριμένη περίπτωση, γίνεται αναφορά σχετικά με το πώς μια μεγαλύτερη χρήση των αρχών γνωστοποίησης μπορεί να επηρεάσει συγκεκριμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης των προτύπων IFRS (IASB, 2017a, 4.18, p. 41): «Εάν μια αρχή περιλαμβάνεται σε ένα γενικό πρότυπο γνωστοποίησης , θα μπορούσε να είναι δυνατή η διαγραφή των ειδικών απαιτήσεων στα Πρότυπα που περιγράφονται... «Ωστόσο, κατά τη

συνάντηση στις 22 Μαρτίου 2018, το IASB αποφάσισε να πραγματοποιήσει μια στοχευμένη αναθεώρηση των απαιτήσεων γνωστοποίησης σε επίπεδο προτύπων, που περιλαμβάνει την ανάπτυξη καθοδήγησης για το Διοικητικό Συμβούλιο, κατά τη διαμόρφωση των απαιτήσεων αποκάλυψης και τον έλεγχο αυτής της καθοδήγησης σε ένα ή δύο προσδιορισμένα πρότυπα IFRS (IASB, 2018a).

Στο σημείο αυτό κρίνεται σημαντικό να τονιστεί η έρευνα των Cohenetal (2015) που αναφέρουν ότι η καταλληλότητα των διαφόρων λογιστικών βάσεων που έχουν να κάνουν με την παροχή οποιονδήποτε πληροφοριών για μια επιχείρηση, διαφέρουν όσο αφορά τις αποφάσεις των ιδιωτικοποιήσεων και που έχουν άμεση σχέση με τις γνωστοποιήσεις που τα ΔΠΧΠ προσφέρουν. Η εν λόγω σύγκριση γίνεται με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και τα ΔΠΧΠ, και έχει ως παράγοντα την κρατική ιδιοκτησία και το κατά πόσο οι γνωστοποιήσεις που αφορούν αυτήν είναι αληθείς και επαρκείς. (Cohenetal, 2015)

Οι παραπάνω μελετητές ασχολήθηκαν με ένα πολύ σημαντικό θέμα του κατά πόσο τα συγκεκριμένα πρότυπα μπορούν να βοηθήσουν τις κυβερνήσεις και τα λογιστήριά τους για την καλύτερη ενημέρωση για τις αποφάσεις που καλούνται να λάβουν. Οι αποδείξεις από τις μελέτες τους, δείχνουν ότι τα ελληνικά πρότυπα φαίνεται ότι επηρεάζονται από τα διεθνή πρότυπα και καθώς μπορούν να ισχυριστούν οι μελετητές ότι έχουν αρκετές ομοιότητες, δεν θεωρούν ότι δίνουν αρκετές πληροφορίες που αφορούν τις ιδιωτικοποιήσεις της περιουσίας που ανήκει στο κράτος, προκειμένου ένας επενδυτής να αποφασίσει ή όχι για την εν λόγω επένδυση. Παρά δε το γεγονός ότι τα ΔΠΧΠ για τον δημόσιο τομέα είναι κατατοπιστικότερα στο κομμάτι αυτό, εντούτοις δεν φαίνεται να λύνουν όλα τα προβλήματα που παρουσιάζονται, καθώς αδυνατούν να δείχνουν ελλείψεις που αφορούν διάφορα νομικά θέματα, αλλά και παραβιάσεις που τις περισσότερες φορές εκτελούνται από τρίτους (Καρατζήμας etal., 2015)

Οι Devrimi&Maximillian (2015), αναφέρουν ότι σε χώρες που δεν υπάρχουν κάποια συγκεκριμένα λογιστικά πρότυπα ή οι εν λόγω χώρες, δεν μπορούν να αναπτύξουν και να βελτιώσουν τις δικές τους ανάγκες για μία ενιαία λογιστική τυποποίηση, τότε το πιθανότερο είναι να επιθυμούν να υιοθετήσουν τα ΔΛΠ για τις μικρές κι μεσαίες επιχειρήσεις. Οι ίδιοι ερευνητές αναφέρουν ότι τα ΔΠΧΠ εφαρμόζονται σε χώρες που χαρακτηρίζονται ως αναπτυσσόμενες και δεν είναι μέλη της ΕΕ. Αλλά και από

την άλλη πλευρά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε ότι για να μπορέσει μια χώρα να υιοθετήσει τα εν λόγω πρότυπα και να τα εφαρμόσει στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οφείλει να συμμορφωθεί με ιδιαίτερες απαιτήσεις που τα ίδια έχουν, αλλά και με συγκεκριμένες οδηγίες που η Ε.Ε. θέτει για αυτό το σκοπό. (Devrimi&Maximillian, 2015)

Οι Paananen&Henghsiu (2013) είχαν ασχοληθεί με την ποιότητα στην επιστήμη της λογιστικής που μπορούν να προσφέρουν τα εν λόγω πρότυπα σε μία επιχείρηση. Η έρευνά τους περιλαμβάνει μελέτες σε γερμανικές κυρίως επιχειρήσεις πριν την εφαρμογή των ΔΛΠ και μετά την εφαρμογή τους. Για αυτό και ασχολήθηκαν με συγκεκριμένες παραμέτρους που άμεσα στόχο έχουν την κερδοφορία των επιχειρήσεων(Paananen&Henghsiu, 2013).

Οι παράμετροι αυτοί έχουν να κάνουν με την εξομάλυνση των κερδών, αλλά και στην σωστή και έγκαιρη αναγνώριση των ζημιών που μπορεί να επωμιστεί η συγκεκριμένη επιχείρηση. Τα ευρήματα τους αναφέρονται στην κερδοφορία των επιχειρήσεων που μελέτησαν. Διαπίστωσαν δε, ότι τα συγκεκριμένα κέρδη, αλλά και η λογιστική αξία των μετοχών των επιχειρήσεων, ήταν αρκετά μεγαλύτερη μετά την υιοθέτηση των ΔΛΠ, σε σχέση με πριν την εν λόγω υιοθέτησή τους. Ένα συμπέρασμα που φαίνεται λογικό, με βάση τους μελετητές, είναι το γεγονός ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένη μέθοδος αξιολόγησης των επιχειρήσεων, αλλά αξιολογούνται εναλλακτικά με πολλές μεθόδους. Το γεγονός αυτό δείχνει ότι από την στιγμή που δεν υπάρχει κοινή μέθοδος αξιολόγησης των επιχειρήσεων, οι τελευταίες αξιολογούνται με διάφορες μεθόδους που είχαν ελλείψεις και αδυναμίες. Μετά την υιοθέτηση όμως των ΔΛΠ διορθώθηκαν τα παραπάνω προβλήματα και έτσι διαμορφώθηκαν κοινοί κανόνες και αρχές, που ήταν αποδεκτές από όλους για την παραπάνω αξιολόγηση (Paananen&Henghsiu 2013)

Αλλά και η έρευνα που έκαναν οι Georgakoroulouetal (2012) στόχευε στην επίδραση που έχει στις επιχειρήσεις η εφαρμογή των ΔΛΠ σε σχέση με την εφαρμογή των ΕΛΠ, έδειξε τα εξής: οι μελετητές εξέτασαν τον Ισολογισμό των επιχειρήσεων αλλά και την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης και συμπέραναν ότι από την στιγμή που εφαρμόστηκαν οι αρχές των ΔΛΠ στις επιχειρήσεις, επέδρασαν θετικά στην διαμόρφωση των αντίστοιχων αριθμοδεικτών κερδοφορίας τους, καθώς οι δείκτες που ενδιαφέρουν τους υποψήφιους επενδυτές είναι ο κύκλος των εργασιών του

ενεργητικού, αλλά και οι δείκτες που παρουσιάζουν την αναλογία του συνόλου των υποχρεώσεων της επιχείρησης σε σχέση με το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, και η αναλογία του συνόλου των κεφαλαίων σε σχέση με το συνολικό ενεργητικό (Georgakopoulouetal, 2012)

Εκτός όμως από την ανασκόπηση των ερευνών που αφορούν γενικά στα ΔΛΠ είναι χρήσιμο να επικεντρωθούμε περισσότερο στο ΔΛΠ7 που αφορά στις καταστάσεις των ταμειακών ροών οι οποίες αποτελούν ένα στοιχείο το οποίο ενισχύει την ικανότητα ελέγχου των αρμόδιων αρχών και παράλληλα απεικονίζει σε μεγάλο βαθμό τη ρευστότητα της επιχείρησης. Υπάρχουν όμως ζητήματα που προκύπτουν σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού του, την ύπαρξή του ως εργαλείου ελέγχου της επιχείρησης αλλά και την γενικότερη λειτουργία του στη λογιστική αποτύπωση. Στη συνέχεια θα γίνει αναφορά σε ορισμένες έρευνες που θίγουν τα ανωτέρω ζητήματα καθώς κι άλλα παραγόμενα θέματα.

OBrandbury (2011) πραγματοποίησε μια έρευνα σχετικά με το εάν θα πρέπει στο πλαίσιο του ΔΛΠ 7 να παρουσιάζονται οι καταστάσεις ταμειακών ροών με την έμμεση ή την άμεση μέθοδο με το βασικό επιχείρημα για την αναζήτηση του θέματος να είναι τα Αυστραλιανά λογιστικά πρότυπα τα οποία προτείνουν σε ότι αφορά τη λογιστική απεικόνιση, οι καταστάσεις ταμειακών ροών να παρουσιάζονται με τη χρήση και των δυο μεθόδων και να επαφίεται στην επιλογή της εταιρίας το κατά πόσο θα ακολουθήσει τη μία ή την άλλη μέθοδο. Στο πλαίσιο αυτό κι υπό την αναζήτηση της βέλτιστης απεικόνισης των ταμειακών ροών για την ενισχυμένη λογιστική πληροφόρηση πρότεινε μια διαδικασία υπολογισμού των ταμειακών ροών που συνδυάζει την έμμεση και άμεση μέθοδο που θεωρεί ότι θα πρέπει να ενσωματωθεί και στην περίπτωση των ΔΛΠ, μιας και τα Αυστραλιανά Λογιστικά Πρότυπα έχουν ήδη προβεί στις διαδικασίες για να εισαχθούν οι σχετικές μεταβολές (Bradbury, 2011).

Στην ίδια θεματολογία και υπό το πρίσμα των αλλαγών στα Λογιστικά Πρότυπα της Αυστραλίας κινείται και η έρευνα των Bond, Bugeja & Czernkowski (2012), που εισήγαγαν την ελευθερία επιλογής μεταξύ άμεσης και έμμεσης μεθόδου υπολογισμού των καθαρών ταμειακών ροών. Τα Αυστραλιανά Λογιστικά Πρότυπα υιοθέτησαν από το 2007 την ελευθερία επιλογής άμεσης ή έμμεσης μεθόδου και οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι μεταξύ 2007 και 2009 εννέα εταιρίες μόνο είχαν αλλάξει τον τρόπο

παρουσίασης των λογιστικών καταστάσεων. Διαπίστωσαν επίσης ότι οι εταιρίες που είχαν υιοθετήσει την έμμεση μέθοδο είχαν παρόμοια επίπεδα μόχλευσης, παρόμοια ρευστότητα και αποδοτικότητα σε σχέση με τον κλάδο. Επίσης στο πλαίσιο της συζήτησης ανέφεραν ότι δεδομένων των προηγούμενων ερευνών που δείχνουν ότι η άμεση μέθοδος παρέχει ανώτερες πληροφορίες για την πρόβλεψη των ταμειακών ροών και της απόδοσης, τα αποτελέσματά του θα χαιρετιστούν από τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων και το Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων της Αυστραλίας(Bond, Bugeja, & Czernkowski, 2012).

Οι Kent&Birt (2020) πραγματοποίησαν μια μελέτη σχετικά με τα ΔΛΠ και τη δυνατότητα συσχέτισης αξιών συγκρίνοντας την άμεση έναντι της έμμεσης μεθόδου. Για την πραγμάτωση της έρευνας προσδιόρισαν και προέβλεψαν περιστάσεις όπου ο άμεσος υπολογισμός των ταμειακών ροών αναμένεται να παρέχει περισσότερες σχετικές με την αξία πληροφορίες στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Προέβλεψαν εξ αρχής ότι η άμεση μέθοδος είναι πιο κατατοπιστική όταν τα κέρδη είναι χαμηλότερης ποιότητας (τα κέρδη είναι λιγότερο μόνιμα ή οι εταιρίες αναφέρουν απώλειες), όταν οι εταιρίες βρίσκονται σε πιο σταθερή κατάσταση (με εγγύηση από μικρές απόλυτες αλλαγές σε δεδουλευμένες / λειτουργικές ταμειακές ροές) και όταν οι ταμειακές ροές προς τα δεδουλευμένα μετρούνται με μεγαλύτερο σφάλμα χρησιμοποιώντας την έμμεση μέθοδο. Επίσης, προέβλεψαν ότι η άμεση μέθοδος φαίνεται επίσης ότι είναι πιο χρήσιμη για τις μικρές εταιρίες, όπου οι επενδυτές έχουν λιγότερες εναλλακτικές πηγές πληροφοριών πέρα από τις οικονομικές καταστάσεις.

Για την πραγμάτωση της έρευνας ανέλυσαν αυστραλιανές εταιρίες επειδή απαιτείται να αναφέρουν την άμεση και έμμεση μέθοδο και περαιτέρω αποσυνέθεσαν το δείγμα σε βιομηχανικά, μεταλλευτικά και εταιρικά μεγέθη για να λάβουν τελικά υπόψιν μόνο τα διαφορετικά χαρακτηριστικά της αυστραλιανής αγοράς. Τα αποτελέσματά της έρευνας είναι σύμφωνα με τις προβλέψεις που έκαναν εξ αρχής οι ερευνητές. Αυτό υποδηλώνει ότι η έμμεση μέθοδος είναι εξίσου ενημερωτική με την άμεση μέθοδο, αλλά η άμεση μέθοδος ενημερώνει σταδιακά τις αποδόσεις αποθεμάτων σε συγκεκριμένες περιστάσεις. Αναγνώρισαν επίσης λειτουργικούς παράγοντες που αυξάνουν σημαντικά το σφάλμα εκτίμησης κατά την εκτίμηση των στοιχείων γραμμής άμεσης μεθόδου για τις εισπράξεις μετρητών και την πληρωμή μετρητών(Kent & Birt, 2020).

Οι Bertoni & De Rosa (2018) πραγματοποίησαν μια μελέτη σχετικά με τους προσδιοριστικούς παράγοντες της απεικόνισης των ταμειακών ροών στο πρίσμα των ΔΛΠ 7. Στη διατύπωση του προβλήματος οι συγγραφείς αναφέρουν ότι τα λογιστικά πρότυπα απαιτούν γενικά την ξεχωριστή αναφορά στις οικονομικές καταστάσεις ροών και υποχρεώσεων που απορρέουν από την παροχή χρηματοδότησης στην εταιρεία από εκείνες που προκύπτουν από άλλες δραστηριότητες, που ονομάζονται λειτουργικές. Ωστόσο, αυτή η διάκριση στις χρηματοοικονομικές αναφορές υπήρξε πηγή ερμηνευτικών αμφιβολιών και διαφορετικών πρακτικών. Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς παραδέχονται επίσης ότι τα οριστικά ζητήματα δεν είναι σαφή. Ιδίως οι καταστάσεις ταμειακών ροών επιτρέπουν στις εταιρείες να αναπροσαρμόσουν τις ταμειακές ροές από τους καταβληθέντες τόκους, τους τόκους που ελήφθησαν, τα μερίσματα που καταβλήθηκαν και τα μερίσματα που ελήφθησαν στο τμήμα λειτουργίας, επενδύσεων ή χρηματοδότησης της κατάστασης ταμειακών ροών. Η ευελιξία που προσφέρει το ΔΛΠ 7 επιτρέπει στους διαχειριστές, για παράδειγμα, να βελτιώσουν τις αναφερόμενες λειτουργικές ταμειακές ροές, κατατάσσοντας τους τόκους που καταβάλλονται ως ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές πράξεις.

Ανέλυσαν στο πλαίσιο της ανωτέρω προβληματικής, τις καταστάσεις ταμειακών ροών όλων των μη χρηματοοικονομικών εταιρειών που είναι εισηγμένες στην ιταλική χρηματιστηριακή αγορά και αναφέρονται σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ. Θεώρησαν ότι για εταιρείες με έδρα σε μια χώρα όπου ο ρόλος της χρηματοδότησης του χρέους είναι σχετικός, οι επιλογές ταξινόμησης μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την παρουσίαση των ταμειακών ροών. Διαπίστωσαν τελικά ότι το 19,8% των εταιρειών στο δείγμα επέλεξαν να ταξινομήσουν τους τόκους που καταβλήθηκαν ως ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Η μέση επίδραση στις αναφερόμενες ταμειακές ροές από πράξεις είναι μια αύξηση της τάξης του 37,19%. Προκειμένου να εκτιμηθούν οι καθοριστικοί παράγοντες αυτής της διακριτικής επιλογής διαχείρισης, ήλεγξαν εάν μεταβλητές όπως η χρηματοοικονομική μόγλευση, τα έξοδα τόκων, το μέγεθος της εταιρείας και η κερδοφορία, μπορούν να εξηγήσουν τις επιλογές ταξινόμησης που πραγματοποιούν οι εταιρείες. Και τελικά διαπιστώθηκε ότι οι περισσότερες εταιρείες που μελέτησαν αναφέρουν τα έξοδα σε τόκους ως λειτουργική εκροή χρησιμοποιώντας την έμμεση μέθοδο και συχνά δεν εμφανίζεται ρητά, σε μετρητά δηλαδή η κατάσταση της ροής και το ποσό που καταβλήθηκε για τους

τόκους κατά την διάρκεια της οικονομικής περιόδου. Φαίνεται δηλαδή, ότι υπάρχει σημαντική έλλειψη προσοχής στη διάκριση μεταξύ των λειτουργικών και χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων, σε αντίθεση με αυτό που υποστηρίζει θερμά η βιβλιογραφία των χρηματοοικονομικών (Bertoni & De Rosa, 2018)

Οι Gordon et al. (2013) συζήτησαν επίσης την ευελιξία στις επιλογές ταξινόμησης αναφοράς των ταμειακών ροών (ΔΛΠ7) σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ. Η συζήτηση γύρω από τη συγκεκριμένη ευελιξία ξεκινά, όπως σε ορισμένες από τις προηγούμενες έρευνες που συζητήθηκαν, από την περιορισμένη δυνατότητα των Αμερικανικών Προτύπων σε σύγκριση με τα ΔΠΧΠ που επιτρέπουν μεγαλύτερη ευελιξία στην ταξινόμηση ορισμένων στοιχείων. Τα Αμερικανικά Πρότυπα απαιτούν από τις εταιρείες να ταξινομήσουν τους τόκους που πληρώθηκαν, τους ληφθέντες τόκους και τα μερίσματα που ελήφθησαν ως λειτουργικές ταμειακές ροές ενώ τα ΔΠΧΠ επιτρέπουν στις εταιρείες να τις αναφέρουν εντός των λειτουργικών χρηματικών ροών ή να τις χαρακτηρίζουν ως επενδύσεις ή χρηματοδότηση. Μελέτησαν για τη διαπίστωση του ζητήματος 13 ευρωπαϊκές εταιρίες που αναφέρονται σε ΔΠΧΠ τεκμηριώνοντας τις ταμειακές ροές των εταιριών. Οι επιλογές ταξινόμησης ποικίλλουν, με περίπου το 77%, το 54% και το 49% του δείγματος μας να ταξινομεί τους τόκους που καταβλήθηκαν, τους τόκους που ελήφθησαν και τα μερίσματα που ελήφθησαν, αντίστοιχα, στις λειτουργικές χρηματοροές. Έτσι οι λειτουργικές ταμειακές ροές συνολικά είναι υψηλότερες με τα ΔΠΧΠ από ό, τι θα ήταν στην ταξινόμηση GAAP των ΗΠΑ. Οι καθοριστικοί παράγοντες των επιλογών ταξινόμησης που βελτιώνουν τις λειτουργικές ταμειακές ροές είναι το κεφάλαιο, τα κίνητρα της αγοράς και άλλα σταθερά χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης πιθανότητας χρηματοοικονομικής δυσφορίας, μεγαλύτερη πιθανότητα αθέτησης και συχνότερη πρόσβαση στις αγορές μετοχών (Gordon, Henry, Jorgensen, & Linthicum, 2013).

1.2. Γενικά στοιχεία

Οι καταστάσεις που αφορούν τα χρηματοοικονομικά των επιχειρήσεων τόσο στην σύνταξή τους, όσο και στην δημοσίευσή τους, έχουν στόχο να πετύχουν την ενημέρωση του κοινού για την οικονομική θέση, την αποδοτικότητα αλλά και τις μεταβολές μίας οικονομικής μονάδας, ώστε οι εκάστοτε ενδιαφερόμενοι να μπορούν να έχουν μία πλήρη εικόνα για την εν λόγω οικονομική μονάδα, προτού λάβουν

αποφάσεις στήριξης , είτε αποστροφής τους από αυτήν. Για αυτό και κατά τον Αληφαντή (2008) οι συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρά το ότι σε πρώτη φάση φαίνεται ότι μπορεί να μην διαφέρουν μεταξύ τους και η διεξαγωγή των αντίστοιχων συμπερασμάτων είναι μία εύκολη διαδικασία, εντούτοις έχουν εντοπιστεί πολλές και ποικίλλες διαφορές και αρκετές φορές τα συμπεράσματα που διεξάγονται δεν είναι ασφαλή, αν δεν ακολουθηθούν από συγκεκριμένους κανόνες και αρχές κοινές αποδεκτές από όλους. (Αληφαντής, 2008)

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα έχουν απώτερο σκοπό να εξασφαλίσουν την προστασία των εκάστοτε επενδυτών, ώστε με την υιοθέτησή τους η εκάστοτε οικονομική μονάδα να είναι σε θέση να πληροφορεί τους επενδυτές όποιες οικονομικές πληροφορίες χρειάζονται. Αναφέρθηκε παραπάνω ότι τα ΔΛΠ αποτελούν ένα σωστό και ολοκληρωμένο πλαίσιο κανόνων και λογιστικών αρχών που σκοπό έχουν να συντάσσουν και να παρουσιάσουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις σε όλες τις χώρες που ασκούν επιρροή, με τον ίδιο τρόπο, χωρίς αδυναμίες και προβλήματα

Για τον λόγο αυτό τα συγκεκριμένα πρότυπα αποτελούν ένα σύνολο από κοινούς κώδικες λογιστικής που μπορούν και διευρύνουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών στις χρηματοπιστωτικές αγορές που οι τελευταίοι απευθύνονται και βελτιώνουν την διαπραγμάτευση των κινητών αξιών τόσο σε εθνικό, αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Τα συγκεκριμένα πρότυπα έχουν πολλές παραμέτρους, που υπάγονται όλες στην ίδια κατηγορία: έτσι έχουμε τα ΔΛΠ, τα ΔΠΧΠ, αλλά και τις ερμηνείες τους και τους αντίστοιχους κανόνες που αυτά πρεσβεύουν.

Τα παραπάνω πρότυπα πρέπει να ελέγχονται και να ακολουθούνται από τους αντίστοιχους λογιστές και ελεγκτές, πριν την ετοιμασία και δημοσίευση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των οικονομικών μονάδων. Το ΔΛΠ 1 αναφέρει μία σειρά από χρηματοοικονομικές καταστάσεις που πρέπει να περιλαμβάνει μία οικονομική μονάδα προς δημοσίευση(Αληφαντής, 2016):

- Κατάσταση του Ισολογισμού
- Κατάσταση του λογαριασμού Αποτελέσματα Χρήσης
- Κατάσταση του λογαριασμού που ασχολείται με τις Ταμειακές Ροές
- Κατάσταση του λογαριασμού της Μεταβολής των Ιδίων Κεφαλαίων

- Προσάρτημα όλων των παραπάνω, με σημαντικές γνωστοποιήσεις και πληροφορίες για όλες τις κατηγορίες που εξετάζονται

Σύμφωνα με τα εν λόγω πρότυπα, και με βάση τον Γεωργίου (2008), οι οικονομικές καταστάσεις επιβάλλεται να αντιμετωπίζονται ενιαία και δεν επιτρέπεται να μελετώνται με αποσπασματική δημοσίευση, δηλαδή της δημοσίευσης της κάθε κατάστασης χωριστά και μεμονωμένα. Για αυτό και το κομμάτι που αφορά την κατάρτιση, αλλά και την δημοσίευση των παραπάνω ζητημάτων, βαρύνει αποκλειστικά την εκάστοτε διοίκηση των επιχειρήσεων. Η διοίκηση των οργανισμών μπορεί να παραβλέψει τον παραπάνω κανόνα, εφόσον οι πληροφορίες που θα αντληθούν από τις οικονομικές καταστάσεις, αφορά αποκλειστικά την ενημέρωση της ίδιας και κανέναν άλλο. Όταν όμως πρόκειται να δημοσιευτούν οι παραπάνω καταστάσεις και να χρησιμοποιηθούν από εξωτερικούς χρήστες, που έχουν εκφράσει ενδιαφέρον για επενδύσεις ή ακόμα και για την οποιαδήποτε ενημέρωση, τότε η εν λόγω διοίκηση οφείλει να δημοσιεύσει τις οικονομικές της καταστάσεις μόνο με τους κανόνες που θέτουν τα ΔΛΠ και με κανέναν άλλο τρόπο (Γεωργίου, 2008)

1.3. Θεσμικά όργανα που υπάρχουν στα ΔΛΠ

Τα θεσμικά όργανα που Η Επιτροπή Διεθνών Προτύπων (International Accounting Standards Committee, IASC), έχει αρκετά χρόνια που δρα και αποφασίζει για τα παραπάνω θέματα. Πιο συγκεκριμένα, τα κύρια καθήκοντά της είναι τα παρακάτω:

- Η διαμόρφωση και η δημοσίευση για κάθε ενδιαφερόμενο των Λογιστικών προτύπων που οφείλει η επιχείρηση να τηρεί αλλά και να προωθεί την παγκόσμια αποδοχή και την συχνή τήρηση των προτύπων αυτών
- Την συνεχόμενη βελτίωση του τρόπου παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων διαμέσου της βελτίωσης και επεξεργασίας των ίδιων των λογιστικών προτύπων

Σημαντικό ζήτημα θεωρήθηκε το γεγονός ότι ήδη από τον Ιανουάριο του 1997, δημιουργήθηκε η ΜΕΔ που σημαίνει Μόνιμη Επιτροπή Διεργημάτων και σκοπό έχει τόσο την ενίσχυση της αυστηρής εφαρμογής των εν λόγω προτύπων, αλλά και την βοήθεια της παγκόσμιας οικονομικής κοινότητας, όσο αφορά την σύγκριση που μπορεί να γίνει με τις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων. Αυτό σημαίνει ότι

η Επιτροπή διερμηνειών, σκοπεύει να δώσει τις απαιτούμενες εξηγήσεις σε κάθε ενδιαφερόμενο, ώστε να εξηγηθούν με απλό και κατανοητό τρόπο τα σημεία που χρίζουν ιδιαίτερης βαρύτητας

Μετά από μερικά χρόνια, το 2002, έχει συστηθεί το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και το οποίο είναι υπεύθυνο για τα θέματα που προκύπτουν από την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην εκάστοτε οικονομική μονάδα και χώρα. Εκεί, συμμετέχουν όλες οι χώρες ως μέλη και μπορούν να διεκδικήσουν διάφορα συμφέροντα των οικονομικών μονάδων που αντιπροσωπεύουν

Το παραπάνω Συμβούλιο έχει εκδώσει από το 1-9 τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, αλλά και τις ερμηνείες από το 1-17, προκειμένου να γίνουν αντιληπτές οι παραπάνω αρχές και νόμοι που το Συμβούλιο εκπροσωπεί.

Υπάρχει μία συγκεκριμένη διαδικασία που ακολουθείται ώστε να δημιουργηθούν τα πρότυπα αλλά και ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία ως εξής (Τουρνά – Γερμανού, 2003):

- Για τα θέματα που περιλαμβάνουν την σύνταξη των καταστάσεων των οικονομικών μονάδων, ορίζεται με αυτόν τον τρόπο, ειδική επιτροπή που ασχολείται με τα εν λόγω θέματα και εισηγείται συγκεκριμένη αντιμετώπιση για το κάθε θέμα που προκύπτει
- Σε περίπτωση που το Συμβούλιο κρίνει ότι η Επιτροπή προτείνει ένα επαρκές και ολοκληρωμένο σχέδιο που είναι άμεσα εφαρμόσιμο, τότε οι απαντήσεις για το συγκεκριμένο θέμα που έχει τεθεί, στέλνονται στα όργανα των Κρατών που συμμετέχουν στο Συμβούλιο, προκειμένου οι εν λόγω λύσεις να μελετηθούν και να προχωρήσουν προς μία θετική ψήφο
- Όταν πραγματοποιηθούν όλα τα παραπάνω το Συμβούλιο μαζεύει όλες τις απόψεις και τις γνώμες από τα όργανα που αντιπροσωπεύουν το κάθε Κράτος και στην συνέχεια, είτε ψηφίζει την άποψη της Επιτροπής ως έχει, είτε την προσαρμόζει, όπου κρίνει αυτό ότι είναι αναγκαίο.
- Τέλος και αφού είναι όλα τα μέλη σύμφωνα με τα παραπάνω, το εν λόγω ζήτημα ψηφίζεται ως επαρκές και εκδίδεται στην αγγλική γλώσσα, αλλά και μοιράζεται στα μέλη του για να προχωρήσει η συγκεκριμένη εφαρμογή.

1.4. Εφαρμογή των ΔΛΠ στην χώρα μας

Η ενσωμάτωση των ΔΛΠ στην χώρα μας, έγινε με σημαντικές κινήσεις της νομοθεσίας, που ακολούθησε τις ευρωπαϊκές οδηγίες την Ένωσης, αλλά και τους αντίστοιχους κανονισμούς. Το 2002 εγκρίθηκε ο Κανονισμός 1606/2002 που έχει σχέση με τα ΔΛΠ και δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως κάθε σημαντική απόφασή της

Στον εν λόγω Κανονισμό, υποχρεώνονται τα Κράτη –Μέλη, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, να εισάγονται στο αντίστοιχο εθνικό δίκαιο, όλες οι επιμέρους ρυθμίσεις και νόμοι που τα συνοδεύουν. Συγκεκριμένα στην χώρα μας, η υποχρεωτική εφαρμογή των ΔΛΠ αφορά το άρθρο 13 του νόμου 3229/2004. Το συγκεκριμένο άρθρο αποτελεί συμπλήρωμα του Ν 2190/1920, καθώς αποτελεί το νέο κεφάλαιο του συγκεκριμένου νόμου με το νούμερο 15. Στο εν λόγω κεφάλαιο ρυθμίζονται ζητήματα περισσότερο πρακτικής μορφής, τα οποία προκύπτουν από την εφαρμογή του 1606/2002, δηλαδή του αντίστοιχου Ευρωπαϊκού Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το κυριότερο σημείο του συγκεκριμένου νόμου είναι ότι μπορεί και ρυθμίζει με αρκετή ευκρίνεια όλες τις διαδικασίες αλλά και τα θέματα που ενδεχομένως προκύπτουν, όσο αφορά τις ελληνικές επιχειρήσεις που επιθυμούν ή που πρέπει να εντάξουν στο σύστημά τους τα ΔΛΠ. Επιπλέον, προσφέρει πολλές πληροφορίες για την δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων των οντοτήτων που συμμετέχουν, αλλά και τον τρόπο που θα πρέπει να γίνουν οι δημοσιεύσεις αυτές. (Πρωτοψάλτης, 2009)

Ο ίδιο μελετητής τονίζει ότι τα εν λόγω πρότυπα διαφέρουν κατά πολύ από τα αντίστοιχα ελληνικά. Οι διάφορες αυτές εντοπίζονται στο γεγονός ότι, καθώς τα διεθνή πρότυπα υπερέχουν από τα ελληνικά, καθώς υπάρχουν αρκετά σημεία που είναι σαφέστερα και περισσότερο κατανοητά. Τα σημεία που θεωρούνται πιο ευκρινή από τα ελληνικά, έχουν να κάνουν κυρίως με την κατανόηση, την συγκρισιμότητα, την παροχή πληροφοριών χρησιμων για επιχειρηματικές αποφάσεις, την πρόβλεψη πιθανών κινδύνων που μπορεί να μπει η οικονομική μονάδα, αλλά και γενικότερα την αξιοπιστία και την πιστοληπτική ικανότητα των ελληνικών επιχειρήσεων (Πρωτοψάλτης, 2009)

Για την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών, με βάση τα διεθνή πρότυπα, υπάρχουν σαφής και ξεκάθαροι κανόνες που η εκάστοτε διοίκηση οφείλει να ακολουθήσει. Για αυτό και οι κανόνες και οι ρυθμίσεις που έχουν δημοσιευτεί, ισχύουν τόσο για τις απλές οικονομικές καταστάσεις, όσο και για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και ρυθμίζονται και με άλλα άρθρα, όπως το άρθρο 164 του 2190/1920. Πέρα από τις αρχές και τους ορισμούς που ορίζονται από τα ΔΛΠ, στην χώρα μας λαμβάνεται υπόψη και ο προηγούμενος νόμος σε σημαντικό βαθμό (Πρωτοψάλτης, 2009)

Οι Καραγιάννης et al., (2014) αναφέρουν χαρακτηριστικά ότι οι παρακάτω οντότητες έχουν την υποχρέωση σύνταξης των χρηματοοικονομικών τους καταστάσεων με βάση τα ΔΠΧΠ και αντλούν τις πληροφορίες που χρειάζονται για αυτό, από τον Κανονισμό που αναφέρθηκε παραπάνω, τον κανονισμό 1606/2002. Με βάση τα παραπάνω, οι οικονομικές μονάδες που οφείλουν να κρατούν τα βιβλία τους με βάση τα ΔΠΧΠ – υποχρεωτική εφαρμογή, είναι οι παρακάτω:

- Οι οικονομικές μονάδες δημοσίου ενδιαφέροντος, όπως ορίζονται με βάση τους αντίστοιχους νόμους
- Οι οικονομικές μονάδες που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα από την μία πλευρά, αλλά από τη άλλη αποτελούν θυγατρικές μονάδες άλλης οντότητας, που έχει την κύρια έδρα της σε αγορά κράτους – μέλους της Ε.Ε. κατά την διευκρίνιση ορισμένων οδηγιών και με βάση τις ισχύουσες διατάξεις του Κανονισμού 1606/2002
- Ορισμένα χρηματοδοτικά ιδρύματα που υπόκειται και αν το επιτρέπουν οι νόμοι που τα ξεχωρίζουν σε απαιτήσεις που έχουν να κάνουν με την κεφαλαιακή επάρκεια
- Όλες οι οικονομικές μονάδες – Α.Ε. – που διαπραγματεύονται επενδυτικές υπηρεσίες με βάση τον Ν. 3606/2007
- Όλες οι οικονομικές μονάδες που αποτελούν εταιρείες που έχουν να κάνουν με τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου με γνώμονα τον Ν.3371/2005
- Όλες οι οικονομικές μονάδες που έχουν να κάνουν με την ακίνητη περιουσία με βάση τον Ν. 2778/1999
- Όλες οι οικονομικές μονάδες που έχουν να κάνουν με αμοιβαία κεφάλαια με βάση τον Ν. 4099/2012
- Όλες οι οικονομικές μονάδες που αποτελούν οντότητες χαρτοφυλακίου

- Όλες οι οικονομικές μονάδες που έχουν την υποχρέωση σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεών τους με βάση τα ΔΛΠ

Ο Πρωτοψάλτης (2009) αναφέρει χαρακτηριστικά ότι οποιαδήποτε οικονομική μονάδα και αν θελήσει να συντάξει τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις με βάση τα ΔΛΠ μπορεί να το πράξει, αλλά η υποχρέωση αυτή ισχύει για πέντε συνεχόμενα έτη χωρίς διακοπή (Πρωτοψάλτης, 2009).

Ο παρακάτω πίνακας αναφέρει τα ΔΛΠ και ποια κατηγορία ενδιαφέροντος πρεσβεύει το καθένα.

Πίνακας 1. ΔΛΠ ανά κατηγορία ενδιαφέροντος.

ΔΛΠ 1	Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων
ΔΛΠ 2	Αποθέματα
ΔΛΠ 7	Κατάσταση ταμειακών ροών
ΔΛΠ 8	Λογιστικές πολιτικές, Μεταβολές στις Λογιστικές εκτιμήσεις και Λάθη
ΔΛΠ 10	Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού
ΔΛΠ 11	Συμβάσεις κατασκευής έργων
ΔΛΠ 12	Φόροι εισοδήματος
ΔΛΠ 16	Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις
ΔΛΠ 17	Μισθώσεις
ΔΛΠ 18	Έσοδα
ΔΛΠ 19	Παροχές σε εργαζόμενους
ΔΛΠ 20	Λογιστική των Κρατικών Επιχορηγήσεων και Γνωστοποίηση της Κρατικής Επιχορήγησης
ΔΛΠ 21	Οι επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος
ΔΛΠ 23	Κόστος δανεισμού
ΔΛΠ 24	Γνωστοποιήσεις Συνδεόμενων Μερών
ΔΛΠ 26	Λογιστική Απεικόνιση και Παρουσίαση των Προγραμμάτων Παροχών Συνταξιοδότησης
ΔΛΠ 27	Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
ΔΛΠ 28	Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις
ΔΛΠ 29	Παρουσίαση Οικονομικών Στοιχείων σε Υπερπληθωριστικές

	Οικονομίες
ΔΛΠ 31	Δικαιώματα σε Κοινοπραξίες
ΔΛΠ 32	Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση
ΔΛΠ 33	Κέρδη ανά Μετοχή
ΔΛΠ 34	Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Έκθεση
ΔΛΠ 36	Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων
ΔΛΠ 37	Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία.
ΔΛΠ 38	Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία
ΔΛΠ 39	Χρηματοοικονομικά Μέσα – Καταχώρηση και Αποτίμηση
ΔΛΠ 40	Επενδύσεις σε Ακίνητα
ΔΛΠ 41	Γεωργία

Πηγή: (Λουμιώτης, 2010)

Κεφάλαιο 2: Οικονομικές καταστάσεις με βάση τα ΕΛΠ και με βάση τα ΔΛΠ

2.1. Σκοπός κατάρτισης και βασικές παραδοχές σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τα ΕΛΠ

Οι Α.Ε. με βάση τον εμπορικό νόμο του 2190/1920 (άρθρα 42α και 43β) υποχρεούνται να καταρτίζουν τις οικονομικές καταστάσεις τους ως εξής:

- Ισολογισμό τέλους χρήσης
- Κατάσταση των μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων
- Κατάσταση των ταμειακών ροών
- Κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης
- Προσάρτημα

Ο νεότερος νόμος 4308/2014 που καθιερώνει τα ΕΛΠ περιέχει εκτός όλων των παραπάνω και τέσσερα παραρτήματα τα οποία έχουν δημιουργηθεί ως ερμηνευτικές διατάξεις των νόμων που αντιπροσωπεύουν (Συγλέτος και Σκουραδάκης, 2018)

Για τα συγκεκριμένα πρότυπα πρέπει να τονιστεί ότι ακολουθούν ορισμένες βασικές αρχές που έχουν να κάνουν τόσο με την αρχή ου δεδουλευμένου, όσο και με την συνέχιση της δραστηριότητας των επιχειρήσεων που αναφέρονται. Για τις παραπάνω έννοιες οι Λύκου και Μαλεφτισάκη (2019), αναφέρουν ότι η αρχή του δεδουλευμένου ορίζει τις λογιστικές συναλλαγές αλλά και τα αντίστοιχα γεγονότα ορίζονται ως τον χρόνο που γίνονται και τότε μπορούν να παρουσιαστούν στις οικονομικές καταστάσεις και όχι όταν εισπράττει η επιχείρηση κάποιο ποσό ή ακόμα και όταν πληρώνει κάποιο χρέος της (Λύκου και Μαλεφτισάκη, 2019)

Τέλος όταν συντάσσονται οι οικονομικές καταστάσεις, θεωρείται σίγουρο από το νομοθέτη η συνέχιση της οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης. Το αντίθετο συμβαίνει όταν η επιχείρηση σταματά για κάποιο λόγο τις δραστηριότητές της, αυτόματα σταματά και η κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της, με αποτέλεσμα να σταματά και την λειτουργία της. Το τελευταίο λαμβάνει χώρα ακόμα και όταν η επιχείρηση ρευστοποιεί περιουσιακά στοιχεία για κάποιο λόγο. (Λύκου και Μαλεφιτσάκη, 2019)

2.2 Ο Νόμος 4308/2014

Ο συγκεκριμένος νόμος αποτελεί τον κύριο Νόμο, όπου καταρτίζονται οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των αντίστοιχων οντοτήτων. Αυτό σημαίνει ότι ο Νόμος στα 44 άρθρα που περιέχει, έχουν προστεθεί άρθρα ενσωμάτωσης από την ευρωπαϊκή οδηγία 2013/34/ΕΕ, αλλά και από οδηγίες άλλων νόμων και ρυθμίσεων που αφορούν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Στο σημείο αυτό πρέπει να προστεθεί ότι ο νόμος δείχνει να έχει γραφτεί, με γνώμονα το συμφέρον των μικρών αλλά και των μεσαίων επιχειρήσεων και κυρίως σκοπεύει στην ελαχιστοποίηση του κόστους διοίκησης

Για αυτό και οι μεταρρυθμίσεις και οι καινοτομίες που προτείνει έχουν στόχο την διευθέτηση των παρακάτω σημαντικών θεμάτων: ρυθμίζονται ζητήματα που έχουν να κάνουν με την έκδοση παραστατικών, ενημέρωση των βιβλίων αλλά και διαφόρων συναλλαγών που αφορούν βιβλία Γ' κυρίως κατηγορίας. Επίσης στοχεύουν στην διευθέτηση των λογιστικών κανόνων που αφορούν την εύρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων, καθώς επίσης και στον εκσυγχρονισμό των λογιστικών πρακτικών καθώς με τον συγκεκριμένο νόμο μειώνεται κατά πολύ η γραφειοκρατία του δημοσίου τομέα και καταργείται πλήρως ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων. Αποτέλεσμα των παραπάνω πρακτικών είναι το γεγονός ότι εξελίσσεται σε μεγάλο βαθμό η ηλεκτρονική τιμολόγηση σε όλα τα είδη των πωλήσεων, είτε χονδρικής, είτε λιανικής και όλα τα προηγούμενα έχουν ως συνέπεια την μείωση του κόστους των συναλλαγών των επιχειρήσεων καθώς επίσης και την τόνωση της αποτελεσματικότητάς τους (Αδαμάκη et al., 2018)

Όπως υποστηρίζουν οι Καραγιάννης et al (2017), το κύριο χαρακτηριστικό του νέου νόμου είναι ότι μπορεί κι απλοποιεί των ΚΦΑΣ(Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης των Συναλλαγών) καθώς δίνει την δυνατότητα στον εκάστοτε χρήστη να μπορεί να

συγκεντρώσει όλους τους λογιστικούς κανόνες που υπάρχουν σε ένα κείμενο. Επιπλέον, ο συγκεκριμένος νόμος έχει διαμορφωθεί, αφού έχουν ληφθεί υπόψη πολλές αρχές του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, αλλά και ο Κώδικας της Φορολογικής Διαδικασίας, καθώς επίσης και διάφοροι κώδικες από το διεθνές νομοθετικό δίκαιο (Καραγιάννης et al 2017).

Η Αδαμάκη et al. (2018), τονίζει ότι ο συγκεκριμένος νόμος στοχεύει στην μείωση των εξόδων διοικητικού περιεχομένου που αφορούν τον επιχειρηματικό κλάδο, αλλά και στοχεύει επίσης και στην διευκόλυνση της διαδικασίας της φορολογίας των αρχών, προκειμένου να υπάρχει διαφάνεια και να μπορέσει να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα των αντίστοιχων ελληνικών επιχειρήσεων (Αδαμάκη et al., 2018)

Ο Κακουλάκης (2017), τονίζει χαρακτηριστικά ότι η εκάστοτε σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων που επιχειρείται, είναι υποχρεωτική για κάθε οντότητα και ανάλογα με την κατηγορία που η κάθε οντότητα είναι ενταγμένη, είναι υποχρεωμένη να συντάσσει αλλά και να δημοσιεύει τις αντίστοιχες οικονομικές καταστάσεις:

- ❖ Κατάσταση της οικονομικής της θέσης / Ισολογισμός
- ❖ Κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης
- ❖ Κατάσταση των μεταβολών που έχει η καθαρή θέση
- ❖ Προσάρτημα και τέλος
- ❖ Κατάσταση του λογαριασμού των ταμειακών ροών

2.3. Σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων και Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα

Είναι γνωστό ότι οι οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν ΕΛΠ, προβάλλουν πληροφορίες που απευθύνονται τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό τους περιβάλλον. Δια μέσου των οικονομικών καταστάσεων οι αποδέκτες μπορούν και λαμβάνουν ολοκληρωμένη ενημέρωση για την αποδοτικότητα της, αλλά και για την τρέχουσα χρηματοοικονομική της κατάσταση. Οι πληροφορίες που λαμβάνει ένας χρήστης για την τρέχουσα κατάσταση της επιχείρησης σε μία δεδομένη χρονική στιγμή, αποτελεί σημαντικό στοιχείο, γιατί είναι σε θέση να γνωρίζει, αλλά και να συγκρίνει την τρέχουσα κατάσταση με παλαιότερες χρήσεις και με αυτόν τον τρόπο, να διεξάγει τα συμπεράσματα του. Για

αυτό κρίνεται σημαντικό στοιχείο να απεικονίζονται με σωστό και ολοκληρωμένο τρόπο όλα τα στοιχεία στο Ισολογισμό, προκειμένου οι εκάστοτε χρήστες να λάβουν τις απαιτούμενες πληροφορίες(Αγγελής, 2019)

Οι εν λόγω χρηματοοικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται μια φορά τον χρόνο και το πλέον αρμόδιο όργανο για την σύνταξή τους είναι το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης. Καθώς αναφέρθηκε παραπάνω ότι, το κύριο μέλημα των συνταχτών των οικονομικών καταστάσεων είναι να εξασφαλίσουν την αρχή του δεδουλευμένου, αλλά και την συνέχιση της οικονομικής δραστηριότητας, θα πρέπει να αναγράφονται σε αυτές με ακρίβεια τα αντίστοιχα νούμερα καθώς και τι αυτά εκπροσωπούν. (Αγγελής, 2019)

Από την άλλη πλευρά οι Λύκου και Μλεφίτσάκη (2019) τονίζουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις οφείλουν να πρεσβεύουν συγκεκριμένες βασικές λογιστικές αρχές, όπως είναι οι εξής:

- Συνέπεια: τήρηση των αρχών αλλά όλων των κανόνων, ώστε να επιτυγχάνεται η συγκρισιμότητα μεταξύ των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και να ενισχύεται η αξιοπιστία τους
- Επιμέτρηση: τα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να αποτυπώνονται με μεγάλη προσοχή
- Προσαρμογή αξιών: εδώ οφείλουν οι συντάκτες να είναι γνώστες των αξιών των παγίων αλλά και όλων των στοιχείων της επιχείρησης και να τα αποτυπώνουν με σωστό τρόπο
- Αναγνώριση γεγονότων που πραγματοποιήθηκαν μετά τηνλήξη της χρήσης και σωστή μεταφορά τους στις αντίστοιχες καταστάσεις (Λύκου και Μλεφίτσάκη, 2019)

2.4. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα από την συγκεκριμένη εφαρμογή των επιχειρήσεων από τα ΕΛΠ

Το σημαντικότερο πλεονέκτημα από την εφαρμογή των συγκεκριμένων προτύπων είναι το ότι, εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις, αλλά με τους όρους που έχουν τεθεί σε παγκόσμιο επίπεδο. Καθώς έχει επιβληθεί η εφαρμογή του νόμου 4308/2014 σε όλες τις οικονομικές μονάδες, οι τελευταίες μπορούν και ολοκληρώνουν την επιμέτρηση των περιουσιακών τους στοιχείων με την μέθοδο της εύλογης αξίας (σημείο

αναφοράς των ΔΛΠ) Έτσι, οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, έχουν σίγουρα καλύτερη πληροφόρηση από αυτές, καθώς τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται, αποτυπώνονται στην τιμή πώλησης του αντίστοιχου περιουσιακού στοιχείου που μας ενδιαφέρει και όχι σε κάποιο άλλο μέγεθος (Λύκου & Μαλεφίτσάκη, 2019)

Επιπλέον, ένα δεύτερο σημαντικό στοιχείο, θεωρείται το γεγονός ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν απόλυτη ευκρίνεια και παρουσιάζουν ένα ξεκάθαρο τρόπο. Καθώς αυξάνεται η συγκρισιμότητα από την μία πλευρά, αλλά και η αξιοπιστία τους από την άλλη, οι χρήστες τους μπορούν και λαμβάνουν πιο έγκυρες πληροφορίες και πιο σοφές αποφάσεις για το τι τελικά πρέπει να πράξουν. Η αξιοπιστία και η εύκολη ανάγνωση των οικονομικών καταστάσεων, αποτυπώνεται από το γεγονός ότι ακόμα και οι θυγατρικές εταιρείες, είναι ελεύθερες να συντάξουν ξεχωριστές οικονομικές καταστάσεις, αποκολλώντας από την μητρική εταιρεία. Με αυτόν τον τρόπο μπορούν κι διευκολύνουν την προσέγγιση ξένων επενδυτών, αλλά και μπορούν να έχουν περισσότερο κατανοητές τις καταστάσεις τους σε οποιονδήποτε τρίτο, είτε εξωτερικά είτε και εσωτερικά αυτών (Αδαμάκη et al., 2018)

Ο Κακουλάκης (2017) αναφέρει χαρακτηριστικά ότι,απλοποιείται με την εφαρμογή των ΕΛΠ η λογιστική κωδικοποίηση και θέτονται οι βάσεις για τις διεθνείς πρακτικές. Και βέβαια σημειώνει ο μελετητής ότι, τα ΕΛΠ μπορούν να χρησιμοποιηθούν από οποιαδήποτε οντότητα χωρίς περιορισμούς, τόσο ως προς το μέγεθός της όσο και ως προς τον ετήσιο τζίρο που κάνει μέσα στον χρόνο (Κακουλάκης 2017)

Από την πλευρά των μειονεκτημάτων η συγκεκριμένη εφαρμογή, απαιτεί από την οικονομική μονάδα να έχει καταρτισμένους που να μπορούν να ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες απαιτήσεις ώστε να παρουσιάζουν τις εν λόγω καταστάσεις με ακρίβεια και ορθότητα και όχι με διχογνωμία και αβεβαιότητα. Οποιαδήποτε μέθοδο και αν επιλέξει η επιχείρηση να εφαρμόσει, οι εν λόγω υπάλληλοι οφείλουν να γνωρίζουν τις αντίστοιχες λεπτομέρειες σύνταξης τους

Τέλος ο Μπλάφας (2016), αναφέρει ότι με την εφαρμογή των ΕΛΠ καταργούνται παγιωμένες αντιλήψεις και γνώσεις που υπήρχαν στα ελληνικά δεδομένα επί αρκετά χρόνια και έτσι οι παλαιότερες γενεές δε είναι σε θέση να αντιληφθούν την

συγκεκριμένη εφαρμογή των ΕΛΠ, που ουσιαστικά δεν είναι τίποτε άλλο από μία εξέλιξη του ΕΓΛΣ σε πιο μοντέρνα μορφή (Μπλάφας, 2016).

2.6. Σκοπός κατάρτισης και βασικές παραδοχές σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τα ΔΛΠ-ΔΠΧΠ

2.6.1. Σκοπός κατάρτισης

Τόσο η κατάρτιση, όσο και η παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων¹ με βάση τα ΔΠΧΠ, απαιτούν να γίνονται κάθε έτος, ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι να είναι άμεσα ενήμεροι. Η συγκεκριμένη κατάρτιση, αλλά και η παρουσίαση οριοθετείται από το Πλαίσιο αναφοράς, που με βάση αυτό διευκολύνονται κατά πολύ οι εξωτερικοί χρήστες τους. Τόσο το πλαίσιο όσο και οι κανόνες που το ρυθμίζουν δεν αποτελούν ξεχωριστό πρότυπο, αλλά μία σειρά από κανόνες που οφείλουν οι επιχειρήσεις να ακολουθήσουν(Αληφαντής, 2010).

Πριν προχωρήσουμε παρακάτω, θεωρείται σκόπιμο να δοθούν ορισμένες εξηγήσεις ως προς τους σκοπούς του πλαισίου, ώστε να είναι ευδιάκριτος περισσότερο ο συγκεκριμένος ρόλος που αυτό διαδραματίζει. Επομένως οι σκοποί του πλαισίου είναι οι ακόλουθοι:

- I. Να προωθηθεί η εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων, ώστε να υπάρχει μείωση των εναλλακτικών λογιστικών χειρισμών που θα επιτρέπονται από όλες τις χώρες ταυτόχρονα
- II. Να βοηθήσει τα αντίστοιχα όργανα που ασχολούνται με τα πρότυπα σε έναν πιο ξεκάθαρο και σαφή ρόλο
- III. Να βοηθηθούν οι λογιστές που ασχολούνται με το συγκεκριμένο θέμα στο να μπορέσουν να συντάξουν τις οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών, με λιγότερο λάθος σε όλες τις πλευρές
- IV. Παρόμοια εργασία οφείλει να κάνει και με τους ελεγκτές που ελέγχουν την δουλειά των λογιστών
- V. Να μπορέσει να βοηθήσει τους χρήστες στις ερμηνείες που προσφέρουν τα πρότυπα ώστε να έχουν μία ολοκληρωμένη και σαφή εικόνα για την εκάστοτε επιχείρηση που θέλουν να επενδύσουν

---

¹ Αναλυτικά στο παράρτημα 1 παρουσιάζεται ένα υπόδειγμα κατάρτισης ισολογισμού.

2.6.2. Παραδοχές που διέπουν την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων με βάση τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ

Παρακάτω παρουσιάζονται οι παραδοχές που διέπουν την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων με βάση των ΔΛΠ/ ΔΛΠΧ (Σαραντίδου, 2016):

- Συνεχόμενη επιχειρηματική δραστηριότητα: Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων : σύμφωνα με την συγκεκριμένη αρχή και την ώρα που συντάσσονται οι οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών που ασχολούμαστε, θεωρείται δεδομένο ότι η εν λόγω επιχείρηση θα συνεχίσει τις οικονομικές της δραστηριότητες και δεν θα τις διακόψει καθόλου.
- Αρχή της αυτοτέλειας της χρήσης: η συγκεκριμένη αρχή είναι η ίδια με την αρχή των δεδουλευμένων, βάση της οποίας οι εκάστοτε συναλλαγές της επιχείρησης, οφείλουν να καταγράφονται την χρονική περίοδο στην οποία συμβαίνουν και όχι την επομένη χρονική περίοδο ή την προηγούμενη. Αυτό έχει άμεση σχέση με το γεγονός ότι τα χρηματικά ποσά που αντιστοιχούν σε μία συναλλαγή καταγράφονται εκείνη την στιγμή και όχι αργότερα ή ακόμα και νωρίτερα. Επίσης οι οικονομικές χρήσεις της κάθε οντότητας δεν έχουν σχέση μεταξύ τους.

2.7. Διαφορές ΕΛΠ και ΔΛΠ

Πριν προχωρήσουμε στην ανάλυση των ταμειακών ροών και σε ότι αυτό συνεπάγεται, στο επόμενο κεφάλαιο που θα δώσουμε και μελέτη περίπτωσης από ισολογισμούς, κρίνεται σκόπιμο να αναφερθούμε εν συντομία στις διαφορές μεταξύ ΕΛΠ και ΔΛΠ(Γεωργίου, 2003).

- Στα Ελληνικά πρότυπα καθορίζεται τόσο η δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, σε αντίθεση με τα ΔΛΠ που αναφέρονται ορισμένοι σημαντικοί λογαριασμοί
- Η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων στα ελληνικά πρότυπα γίνεται με βάση ρυθμίσεις, νόμους και κανόνες νομοθετικού περιεχομένου, ενώ στα διεθνή πρότυπα αποτυπώνονται με βάση τις εκτιμήσεις της διοίκησης της επιχείρησης
- Υπάρχουν έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης στα ελληνικά πρότυπα με συνεχόμενη απόσβεση ανά τα χρόνια, ενώ στα διεθνή πρότυπα τα

συγκεκριμένα έξοδα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης χωρίς απόδοση των αποσβέσεων

- Διαφορετική αντιμετώπιση στις συναλλαγματικές διαφορές όπου στα ελληνικά πρότυπα αποτυπώνονται είτε στο παθητικό, είτε στα αποτελέσματα, ενώ στα διεθνή πρότυπα αποτυπώνονται μόνο στα αποτελέσματα χρήσης
- Οι άυλες αξίες και τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην αξία κτήσης τους, ενώ στα διεθνή αποτιμώνται στις αντίστοιχες εύλογες αξίες τους
- Για τις χρηματοδοτικές μισθώσεις υπάρχει καταχώρηση στους λογαριασμούς τάξεως, ενώ στα διεθνή υπάρχει καταχώρηση στην παρούσα αξία μελλοντικών μισθωμάτων
- Η καταχώρηση των ιδίων μετοχών γίνεται σε λογαριασμούς του ενεργητικού για τα ελληνικά πρότυπα, ενώ στα διεθνή οι ίδιες μετοχές εμφανίζονται στη καθαρή θέση της επιχείρησης, είτε ως κέρδη, είτε ως ζημιές
- Στα ελληνικά πρότυπα ο φόρος εισοδήματος εμφανίζεται στο πίνακα της διάθεσης αποτελεσμάτων, ενώ στα διεθνή πρότυπα εμφανίζεται στα αποτελέσματα χρήσης
- Σε αντίθεση με τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος όπου στα ελληνικά πρότυπα δεν προβλέπεται η παρακολούθηση της αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης, σε αντίθεση με τα ΔΛΠ στα οποία προβλέπεται η παρακολούθηση των αναβαλλόμενων φόρων στις αντίστοιχες καταστάσεις των οικονομικών μονάδων
- Διαφορετική αντιμετώπιση υπάρχει και στα έκτακτα αποτελέσματα βάση των οποίων στα ελληνικά πρότυπα προσδιορίζονται από πολλές αιτίες, ενώ στα διεθνή προσδιορίζονται σε σπάνιες περιπτώσεις
- Στα ελληνικά πρότυπα υπάρχει η κατάρτιση του πίνακα διάθεσης των αποτελεσμάτων, ενώ στα διεθνή υπάρχει η κατάρτιση του πίνακα μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων, κάτι που είναι τελείως διαφορετικό από τον πίνακα διάθεσης των αποτελεσμάτων
- Διαφορές υπάρχουν και στο προσάρτημα όπου στα ελληνικά πρότυπα καθορίζονται πληροφορίες βάση των οποίων θα γίνουν περισσότερο κατανοητές οι αντίστοιχες οικονομικές καταστάσεις, ενώ στα διεθνή πρότυπα στο προσάρτημα αναγράφονται με λεπτομέρεια οποιεσδήποτε πληροφορίες

χρειάζονται ώστε οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να μπορούν να κατανοήσουν με σωστό και ολοκληρωμένο τρόπο τις καταστάσεις αυτές

Καταλαβαίνει κανείς από τα παραπάνω ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές σε πολλά σημεία, κυρίως όμως οι διαφορές αυτές εντοπίζονται κατά την γνώμη μας, από τον τρόπο που αντιλαμβάνονται οι συγγραφείς των προτύπων αυτών είτε των ελληνικών , είτε των διεθνή, την ίδια την φιλοσοφία της λογιστικής επιστήμης

Κεφάλαιο 3: Κατάσταση ταμειακών ροών (ΔΛΠ7)

3.1 Εισαγωγή

Σκοπός του συγκεκριμένου κεφαλαίου είναι η ανάλυση του ΔΛΠ 7 που αναφέρεται στην κατάσταση των ταμειακών ροών της επιχείρησης. Όλο το πρότυπο αναφέρεται τόσο στους κανόνες, όσο και στις αρχές, που θα πρέπει να τηρούνται από τους αρμόδιους, προκειμένου να συνταχθούν οι εν λόγω καταστάσεις, ώστε να παρουσιάζονται τα αποτελέσματα με βάση τις αντίστοιχες ρυθμίσεις.

Οι καταστάσεις των ταμειακών ροών, σε γενικές γραμμές, πληροφορούν τους αναγνώστες τους, για τις δυνατότητες που θα έχει μία επιχείρηση στο να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα, αλλά και τους χρόνους και την σπουδαιότητα της δημιουργίας των διαθεσίμων αυτών, αλλά και τις απαραίτητες πληροφορίες που μπορούν να προκύψουν από την αντίστοιχη χρήση τους, τόσο σε παράγοντες που είναι στο εσωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης, όσο και σε παράγοντες που είναι στο εξωτερικό της περιβάλλον.

Οι καταστάσεις των ταμειακών ροών είναι αναπόσπαστο κομμάτι των οικονομικών καταστάσεων που οφείλει μία επιχείρηση να συντάσσει κάθε χρόνο, σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 1 που θεωρεί μαζί με τον Ισολογισμό, την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης και την Κατάσταση των Ιδίων Κεφαλαίων απαραίτητα στοιχεία σύνταξης όλων των οικονομικών μονάδων που ακολουθούν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα στο σύνολό τους (ΔΠΧΠ 1).

3.2. Ορισμοί, σκοπός του προτύπου και πεδίο εφαρμογής του στις επιχειρήσεις

3.2.1. Χρήσιμοι ορισμοί

Προτού αναφερθούμε στο συγκεκριμένο πρότυπο, κρίνεται σκόπιμο να δοθούν ορισμένοι σημαντικοί ορισμοί που θα βοηθήσουν στην περαιτέρω κατανόηση του. Οι Βασιλείου, Ηρειώτης, & Μπάλιος (2019) ορίζουν τα ταμιακά διαθέσιμα ως όλα τα μετρητά που υπάρχουν στα ταμεία της επιχείρησης, αλλά και οι καταθέσεις της, οι οποίες με άμεσο τρόπο μπορούν να αναληφθούν. Ο όρος ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνει επίσης όλες τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μιας επιχείρησης, που είναι άμεσα συνδεδεμένες με ρευστοποιήσιμα στοιχεία, δηλαδή ρευστοποιήσιμα κυρίως χρηματικά διαθέσιμα και που δεν έχει σημαντικό κίνδυνο η μεταβολή της αξίας τους. Τα συγκεκριμένα ταμειακά ισοδύναμα υπάρχουν στα αρχεία της επιχείρησης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι βραχυχρόνιες ταμειακές ανάγκες της ενώ δεν χρησιμοποιούνται για τις διάφορες επενδύσεις ή άλλους σκοπούς (Βασιλείου, Ηρειώτης, & Μπάλιος, 2019).

Ο Σακέλλης (2005) αναφέρει χαρακτηριστικά ότι υπάρχουν αρκετές επιχειρήσεις που διατηρούν λογαριασμούς που αλληλόχρεους ή λογαριασμούς υπεραναλήψεων που δεν είναι τίποτε άλλο από τα ταμειακά ισοδύναμα της συγκεκριμένης επιχείρησης (Σακέλλης, 2005). Στις ταμειακές ροές εντάσσονται τόσο οι εκροές αλλά και οι εισροές αφενός των ταμειακών διαθεσίμων και αφετέρου των ταμειακών ισοδύναμων. Οι ταμειακές ροές χωρίζονται σε τρεις επιμέρους κατηγορίες, τις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες, τις ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες και τις ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Επί την επιμέρους ανάλυση των ανωτέρω κατηγοριών, οι ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες, είναι οι δραστηριότητες της επιχείρησης που έχουν να κάνουν με την απόκτηση αλλά και με την διάθεση κάποιων στοιχείων του ενεργητικού τα οποία δεν περιλαμβάνονται στα ταμειακά ισοδύναμα. Οι ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, είναι οι δραστηριότητες εκείνες που περιλαμβάνουν στοιχεία μεταβολών τόσο στο μέγεθος, όσο κι στην συγκρότηση του μετοχικού κεφαλαίου αλλά και του αντίστοιχου δανεισμού της επιχείρησης. Τέλος οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες νοούνται όλες οι δραστηριότητες

εκείνες που δεν είναι ούτε επενδυτικές, ούτε χρηματοοικονομικές, αλλά κύριο μέλημά τους είναι η δημιουργία εσόδων για μία επιχείρηση (Καλαντώνης, 2013; Φίλος & Αποστόλου, 2011).

3.3 Σκοπός και πεδίο εφαρμογής του προτύπου για τις ταμειακές ροές

Συνάγεται από την παραπάνω ανάλυση ότι η κατάσταση των ταμειακών ροών μπορεί και παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες ώστε να μπορέσει ένα ενδιαφερόμενο μέρος να κατανοήσει το πλεόνασμα ή το έλλειμμα από τα ταμειακά διαθέσιμα της επιχείρησης καθώς επίσης και από τις δραστηριότητές της στο σύνολό τους. Ο Sasaki (2016) αναφέρει χαρακτηριστικά ότι όλες οι πληροφορίες που μπορεί κάποιος να αντλήσει από την κατάσταση των ταμειακών ροών είναι εξίσου χρήσιμες, καθώς δίνουν την δυνατότητα στους αναγνώστες τους να εκτιμήσουν την δυνατότητα της εκάστοτε επιχείρησης να δημιουργεί τα αντίστοιχα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και να λάβουν τις αντίστοιχες αποφάσεις τους. Καθώς είναι γνωστό σε όλους ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τους αναγνώστες των ταμειακών ροών, απαιτούν την εκτίμηση της δυνατότητας που έχει η κάθε οικονομική μονάδα, προκειμένου να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα ή ταμειακά ισοδύναμα, αλλά και του χρονικού προσδιορισμού της δημιουργίας των τελευταίων, οι αντίστοιχες καταστάσεις των ταμειακών ροών είναι αρκετά σημαντικές και χρήσιμες (Sasaki, 2016). Ο ίδιος ερευνητής αναφέρει ότι το εν λόγω πρότυπο μπορεί να δίνει πληροφορίες για διάφορες ιστορικές μεταβολές στα ταμειακά διαθέσιμα και στα ταμειακά ισοδύναμα της επιχείρησης, ακολουθώντας ορισμένους κανόνες. Οι πληροφορίες που δίνονται μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τέτοιο τρόπο ώστε οι μελετητές τους να είναι σε θέση να καταλάβουν τους λόγους που οι διοικήσεις των επιχειρήσεων οδηγήθηκαν σε πλεόνασμα ή σε έλλειμμα για μία οικονομική χρήση που αυτοί μελετάνε (Glaumetal., 2016).

Το πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου προτύπου και η εκάστοτε επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να παρουσιάζει την συγκεκριμένη κατάσταση των ταμειακών ροών ως αναπόσπαστο κομμάτι των στοιχείων που δημοσιεύει κάθε χρόνο, μπορεί και να πληροφορεί τους χρήστες του ότι μία επιχείρηση δημιουργεί ή έχει την δυνατότητα να δημιουργήσει μελλοντικά ταμειακά διαθέσιμα. Να τονιστεί βέβαια στο σημείο αυτό ότι οι επιχειρήσεις επιβάλλεται να έχουν ταμειακά διαθέσιμα για την κάλυψη των δικών τους αναγκών και όχι για τις διαφορές που προκύπτουν από τις κύριες

δραστηριότητές τους που δημιουργούν έσοδα. Τα ταμειακά διαθέσιμα καλύπτουν τις ανάγκες της επιχείρησης που σχετίζονται με την πληρωμή των μισθών των εργαζομένων, με την πληρωμή των υποχρεώσεών τους αλλά και με την παροχή ασφάλειας προς τους υποψήφιους επενδυτές. Για αυτό τον λόγο το συγκεκριμένο πρότυπο επιβάλλει τις επιχειρήσεις να συντάσσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις με βάση τις αρχές και τις ρυθμίσεις που επιβάλλει, ώστε να υπάρχει ομοιομορφία και συνάφεια με όλες τις παρόμοιες επιχειρήσεις του συγκεκριμένου κλάδου που μελετάμε (Βλάχος, 2010)

3.4. Ποιες είναι οι ωφέλειες για μία επιχείρηση από την κατάσταση των ταμειακών ροών

Ο Ισολογισμός και η Κατάσταση των Αποτελεσμάτων Χρήσης είναι η κύρια πηγή άντλησης των πληροφοριών για τα ενδιαφερόμενα μέρη όπως είναι οι μέτοχοι, η διοίκηση, οι επενδυτές, οι εργαζόμενοι και γενικότερα οι συμμετοχοί. Τα παραπάνω στοιχεία είναι ενδεικτικά για της υποχρεώσεις μίας επιχείρησης ως προς την πληροφόρηση που παρέχει και για τις οικονομικές της επιδόσεις κατά την διάρκεια μίας χρονικής περιόδου που ο καθένας μελετάει.

Η κατάσταση των ταμειακών ροών είναι η πιο πρόσφατη κατάσταση από πλευράς χρηματοοικονομικών ενεργειών και στην αρχή ξεκίνησε ως μία καταγραφή των αλλαγών των διάφορων επιχειρηματικών προσδοκιών, όσο αφορά μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο και στην συνέχεια εξελίχθηκε στη μορφή που είναι την τωρινή εποχή. Αν αναλογιστεί κανείς ότι οι καταστάσεις των ταμειακών ροών ουσιαστικά έχουν διάρκεια ζωής 30-35 χρόνια, μπορεί κανείς να σκεφτεί την σπουδαιότητα των συγκεκριμένων δεδομένων ως προς το συμφέρον της επιχείρησης (ΔΛΠ, 7).

Στον σημερινό σύγχρονο κόσμο των οικονομικών αλλαγών και διαρκών μεταβολών, η κατάσταση των ταμειακών ροών θεωρείται απαραίτητο εργαλείο που προσφέρει μία πλήρη χρηματοοικονομική πληροφόρηση για κάθε ενδιαφερόμενο. Συγκεκριμένα για τους χρήστες που μελετούν τις καταστάσεις των ταμειακών ροών των επιχειρήσεων, πρέπει να τονιστεί ότι προσδοκούν να απαντηθούν ορισμένα ερωτήματα, αλλά και να έχουν τα παρακάτω οφέλη από την ερμηνεία των αποτελεσμάτων τους. Πιο συγκεκριμένα ο Νεγκάκης (2015) αναφέρει ότι «τόσο οι καταστάσεις των ταμειακών ροών, όσο και όλο το διεθνή πρότυπο, σκοπεύουν να

παρέχουν μία ειλικρινή εικόνα της επιχείρησης από την χρηματοοικονομική πλευρά της αλλά και την ικανότητά της να επηρεάζει καταστάσεις και γεγονότα προκειμένου να επωφελείται από τις ολοένα και μεταβαλλόμενες συνθήκες που επικρατούν και να τις χρησιμοποιήσει προς όφελός της» (Νεγκάκης, 2015).

Η παραπάνω θέση, γίνεται εύκολα αντιληπτή δεδομένου ότι η κατάσταση των ταμειακών ροών που αφορά όλες τις δραστηριότητες της επιχείρησης από οποιαδήποτε πλευρά και αν τις εξετάσει κανείς, δεν είναι εφικτό να αντληθούν άμεσα πληροφορίες αλλά θα πρέπει να γίνει διαρκής και ενδελεχής ανάλυση επιμέρους στοιχείων. Χρειάζεται δηλαδή να μελετηθούν αρκετά σημεία, που δημοσιεύονται με βάση τους κανόνες του προτύπου για να διεξαχθούν συμπεράσματα επί της συνολικής ρευστότητας της οικονομικής μονάδας. Για αυτό και η Κατάσταση των Ροών είναι πιο χρήσιμη στον αναγνώστη αν συνδυαστεί με την μελέτη των υπόλοιπων στοιχείων που η επιχείρηση ωφελεί να δημοσιεύει. Η κατάσταση των ταμειακών ροών μπορεί και δίνει όσες πληροφορίες στους χρήστες πρέπει να δοθούν προκειμένου να προβούν σε αξιολόγηση τόσο των περιουσιακών στοιχείων της, αλλά και των υποχρεώσεων της καθώς και των ιδίων της κεφαλαίων.

Μελετώντας έναν Ισολογισμό μίας επιχείρησης, αλλά και ορισμένα στοιχεία που ενδεχομένως μπορεί να δημοσιεύσει, ένας αναγνώστης αποκτά συγκεκριμένες πληροφορίες για πολλά ζητήματα της επιχείρησης, αλλά δεν είναι σε θέση να γνωρίζει ακριβώς τα ταμειακά της διαθέσιμα – ταμειακά της ισοδύναμα. Το μόνο που μπορεί να καταλάβει και με αρκετή επιφύλαξη είναι το γεγονός ότι μέσω υπολογισμών θα μπορέσει να κατανοήσει διάφορες μεταβολές σε κάποια ζητήματα χωρίς όμως να έχει πλήρη στοιχεία για την ορθότητα των υποθέσεων του. Η κατάσταση των ταμειακών ροών, μπορεί να του δώσει πληροφορίες για πολλά και ποικίλα θέματα με ακρίβεια χωρίς να υπάρχει ο κίνδυνος λαθεμένων υπολογισμών. Οι ταμειακές ροές είναι από τα μοναδικά εργαλεία που μπορούν να ενισχύσουν την συγκρισιμότητα των εκάστοτε αποτελεσμάτων που προκύπτουν από διαφορετικές επιχειρήσεις, καθώς έχουν την δυνατότητα να περιορίζουν την επίδραση διαφορετικών λογιστικών καταστάσεων και επομένως την έκβαση διαφορετικών λογιστικών αποτελεσμάτων από χρονιά σε χρονιά (Γκίκας, Χρηματοοικονομική Λογιστική, 2007).

Ήδη από το 1970 περίπου υπήρχε έντονη συζήτηση γύρω από το θέμα της λογιστικής τυποποίησης, που σαν αποτέλεσμα είχε την δημιουργία των τύπων των ταμειακών ροών. Οι υποστηρικτές μίας τέτοιας θεωρίας, δηλαδή της χρησιμοποίησης των ταμειακών ροών από τις επιχειρήσεις, είναι το γεγονός ότι η κατάσταση των ταμειακών ροών μπορεί και αποφεύγει τα αυθαίρετα συμπεράσματα των λογιστικών αποτελεσμάτων, καθώς στηρίζεται στη λογιστική της δεδουλευμένης βάσης. Συνέπεια όλων των παραπάνω, είναι το γεγονός ότι τα δεδομένα που προκύπτουν στηρίζονται στην αρχής της δεδουλευμένης βάσης και θεωρούνται ότι είναι περισσότερο συγκρίσιμα και ορθά. Οι καταστάσεις των ταμειακών ροών μπορούν και χρησιμεύουν ως ένα ολοκληρωμένο εργαλείο για το ποσό και το χρόνο βελτίωσης των μελλοντικών ταμειακών ροών της επιχείρησης, δηλαδή των μελλοντικών ταμειακών διαθεσίμων της.

Το παραπάνω συμπέρασμα μπορεί να αναλυθεί ως εξής: οι συγκεκριμένες καταστάσεις δίνουν την δυνατότητα στους χρήστες τους να μπορέσουν να διεξάγουν σωστά και ολοκληρωμένα συμπεράσματα, όσο αφορά την σύγκριση ταμειακών διαθεσίμων, από χρονιά σε χρονιά για μία επιχείρηση, αλλά και ανάμεσα σε επιχειρήσεις του ίδιου ή ακόμα και διαφορετικού κλάδου παραγωγής. Για αυτό και υπάρχουν ορισμένα πρότυπα που μπορούν και διευκολύνουν το έργο των ανθρώπων που ασχολούνται με αυτό και που βγάζουν συμπεράσματα, τόσο για έναν συγκεκριμένο κλάδο, όσο και για την οικονομία στο σύνολο της

Συνοψίζοντάς από όλα τα παραπάνω, πρέπει να τονιστεί το ότι οι καταστάσεις των ταμειακών ροών δίνουν συμπεράσματα για τους χρήστες ως προς τα παρακάτω θέματα:

- Για το ενεργητικό και το παθητικό μιας επιχείρησης και τον τρόπο που επηρεάζεται από αυτά η ρευστότητά της
- Για τα δάνεια που έχει λάβει και τον τρόπο ή την δυνατότητα εξόφλησής τους
- Για την δυνατότητα που έχει μία επιχείρηση ή που δεν έχει ως προς την διαδικασία δημιουργίας ρευστότητας
- Για τις προϋποθέσεις εκείνες που συμβάλλουν στην δημιουργία μελλοντικών ροών για μία επιχείρηση
- Για την σύγκριση μεταξύ των ήδη υπαρχουσών ταμειακών ροών με τις αναμενόμενες ταμειακές ροές που έχουν προγραμματιστεί

→ Για την σχέση που υπάρχει μεταξύ των ταμειακών ροών μιας επιχείρησης και της αντίστοιχης κερδοφορίας της

Αξίζει στο σημείο αυτό να τονιστεί ότι η κατάσταση των ταμειακών ροών είχε ξεκινήσει στην αρχή ως μία καταγραφή των επιμέρους αλλαγών των πόρων της επιχείρησης για μια χρονική περίοδο, αλλά με διαφορετικό τρόπο από ότι δουλεύεται σήμερα. Η αρχική καταγραφή πραγματοποιήθηκε στις αρχές τις δεκαετίας του 1960 και συνεχίστηκε με γοργούς ρυθμούς

Ένας σημαντικός λόγος που η Επιτροπή των Προτύπων δεν εφάρμοσε νωρίτερα τις ταμειακές ροές στο ενεργητικό της ήταν το γεγονός ότι, η επιστήμη της λογιστικής δεν ήθελε να χρησιμοποιήσει τα μετρητά για να μετρήσει της επίδοση της επιχείρησης. Το παραπάνω είναι γνωστό και ως η αρχή του δεδουλευμένου, δηλαδή τα εν λόγω έσοδα μπορούν και αναγνωρίζονται ως έσοδα την στιγμή που εισπράττονται και αναγνωρίζονται ως έξοδα την στιγμή που πραγματοποιούνται. Με βάση επομένως το παραπάνω θεώρημα, η λογιστική εστίασε στο γεγονός της έννοιας του καθαρού κεφαλαίου κίνησης, των εννοιών των υποχρεώσεων και απαιτήσεων και με αυτό τον τρόπο πήρε μεγάλη αξία η χρησιμότητα που έχουν για μία επιχείρηση.

Στις μέρες μας είναι κοινά αποδεκτό ότι η κατάσταση των ταμειακών ροών θεωρείται ένα απαραίτητο στοιχείο για κάποιους όταν χρειάζεται να υπάρχει πλήρης χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Εκτός από τα παραπάνω που αναφέρθηκαν πρέπει να τονιστούν και το ότι, η παρουσίαση της κατάστασης των ταμειακών ροών παρέχει μια ολοκληρωμένη εικόνα της χρηματοοικονομικής κατάστασης της επιχείρησης, αλλά παρουσιάζει και την ικανότητά της να προσαρμόζεται στις μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες και να προσπαθεί να επωφελείται από τις εκάστοτε ευκαιρίες που αναδύονται.

Αυτό σημαίνει ότι η συγκεκριμένη κατάσταση δείχνει σημαντικές πληροφορίες ως προς τις λειτουργικές δραστηριότητες της επιχείρησης που σχετίζονται με τις επενδύσεις της, αλλά και τις χρηματοδοτήσεις της γενικότερα, όταν οι πληροφορίες αυτές δεν είναι με ευδιάκριτο τρόπο αναγνωρίσιμες. Επιπλέον η χρήση που χαρακτηρίζεται ως συμπληρωματική μπορεί και παρέχει στον χρήστη δυνατότητα αρκετή, ώστε να αξιολογήσει τις θέσεις και τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την επιχείρηση που επιθυμεί να αναλύσει. Η κατάσταση των ταμειακών ροών παρέχει περισσότερες πληροφορίες για τις οικονομικές καταστάσεις στους αντίστοιχους

χρήστες τους και συγκεκριμένα για τις μεταβολές στα περιουσιακά στοιχεία που υπάρχουν, για τις υποχρεώσεις αλλά και για τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης.

Οι χρήστες πολλές φορές συγκρίνουν τον ισολογισμό των εταιρειών που μελετάνε, αλλά συγκρίνουν και τον Ισολογισμό της ίδιας εταιρείας από έτος σε έτος. Η κατάσταση των ταμειακών ροών σε αυτήν την περίπτωση βοηθάει πολύ, καθώς σε περίπτωση που δεν αποτελεί αναπόσπαστο σημείο των οικονομικών καταστάσεων που αναλύονται, χρειάζεται οι χρήστες να κάνουν υποθέσεις τόσο για τα ποσά που του ισολογισμού που μεταβάλλονται από την μία περίοδο στην άλλη, όσο και για το προσδιορισμό των συγκεκριμένων μεταβολών. Αυτό είναι εύκολο να υπολογιστεί στο συγκεκριμένο θέμα, αλλά αν πρόκειται για περισσότερο πολύπλοκες διαδικασίες, όπως η αύξηση των περιουσιακών στοιχείων που δεν προήλθαν από εισπρακτέους λογαριασμούς, τότε καταλαβαίνει κανείς ότι τα πράγματα δεν είναι τόσο ξεκάθαρα και χρειάζεται οπωσδήποτε η κατάσταση των ταμειακών ροών

- Ενισχύεται η συγκρισιμότητα αποτελεσμάτων που προέρχονται από διαφορετικές επιχειρήσεις, καθώς περιορίζεται η χρησιμοποίηση των χειρισμών της λογιστικής που ενδεχομένως να είναι διαφορετικές μετρήσεις μεταξύ τους για τα ίδια γεγονότα και συναλλαγές

Στο σημείο αυτό κάνει την εμφάνιση της η λογιστική τυποποίηση, όπου αρχικά οδήγησε στην εμφάνιση των ταμειακών ροών. Εδώ οι χρήστες είναι ιδιαίτερα ευνοημένοι καθώς η συγκεκριμένη κατάσταση τους οδηγεί σε σωστά συμπεράσματα και δεδομένα καθώς αποφεύγονται διάφορες παρανοήσεις. Με τον τρόπο αυτό και την σωστή διεξαγωγή των συμπερασμάτων μπορεί κανείς να επιτυγχάνει την μετατροπή του αποτελέσματος σε ταμειακή βάση και με γνώμονα το παραπάνω τα αποτελέσματα των επιχειρήσεων είναι πιο εύκολα συγκρίσιμα

- Η κατάσταση των ταμειακών ροών μπορεί και χρησιμεύει ως χρόνος βελτίωσης των ταμειακών ροών του μέλλοντος. Όταν οι επιχειρήσεις σχεδιάζουν τις μελλοντικές ταμειακές τους ροές, τότε η σύγκριση μεταξύ τους είναι ένα σωστό εργαλείο που το χρησιμοποιούν για μελλοντικές επενδύσεις και σχέδια.

Κλείνοντας πρέπει να τονιστεί ότι οι συγκεκριμένες καταστάσεις βοηθούν τους χρήστες των επιχειρήσεων δίνοντάς τους πληροφορίες ως προς τα παρακάτω:

- Ως προς τις μεταβολές που παρουσιάζουν τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού της επιχείρησης
- Ως προς τις επικείμενες αλλαγές στην οικονομική λειτουργία της όπως η εξόφληση των δανείων που έχει συνάψει
- Ως προς την ικανότητα της κάθε επιχείρησης να μπορεί να δημιουργεί ρευστότητα
- Ως προς την πληροφόρηση των χρηστών για τις αναμενόμενες ροές όπως αυτές αποτυπώνονται στην προϋπολογισμό και τέλος
- Ως προς την σύνδεση που μπορεί να υπάρχει ανάμεσα στην κερδοφορία της επιχείρησης και την διακίνηση των μετρητών της

3.5. Αξιολόγηση ταμειακών ροών

Τα ΔΛΠ 7 χρησιμοποιούν δυο μεθόδους κατάρτισης των καθαρών ταμειακών ροών, την άμεση και την έμμεση. Από τα ΕΛΠ προβλέπεται μόνο η έμμεση μέθοδος ενώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι δυο αυτές μέθοδοι διαφέρουν ουσιαστικά ως προς τις λειτουργικές δραστηριότητες. Στην άμεση μέθοδο ειδικότερα παρουσιάζονται τα ποσά που εισπράχθηκαν ή πληρώθηκαν στη διάρκεια μιας χρήσης στο τμήμα της λειτουργικής δραστηριότητας. Στην έμμεση μέθοδο τα ποσά προκύπτουν κατά βάση από συμψηφισμό έτσι ώστε δεν παρουσιάζεται το σύνολο πραγματικών εισπράξεων ή πληρωμών. Οι ταμειακές ροές από τις λειτουργικές δραστηριότητες υπολογίζεται μέσα από την προσαρμογή καθαρών κερδών ή ζημιών, ποσό που προκύπτει από τον συμψηφισμό των εσόδων και των εξόδων.

Σχετικά με τη μέθοδο χρήσης έχουν διατυπωθεί, όπως παρουσιάστηκε και στην ανασκόπηση της βιβλιογραφίας διάφορες διαστάσεις που δημιουργούν προβλήματα ερμηνείας αλλά και εύρεσης των ταμειακών ροών. Ωστόσο όμως σε ένα γενικότερο πλαίσιο εκτίμησης των ταμειακών ροών θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι θετικές ελεύθερες ταμειακές ροές δείχνουν ότι η επιχείρηση έχει επιλογές, δηλαδή μπορεί να διαθέσει τις ελεύθερες ταμειακές ροές της για να εξαγοράσει μια άλλη επιχείρηση, να καταβάλλει bonus ή μερίσματα και γενικά έχει υψηλή ρευστότητα οπότε έχει περισσότερες επιλογές σε επίπεδο στρατηγικής. Επιπλέον, μέσα από τις θετικές ελεύθερες ταμειακές ροές μπορεί κανείς να διαπιστώσει ότι η διοίκηση της επιχείρησης επικεντρώνεται στην ανταγωνιστικότητά της κι όχι μόνο πως θα εξυπηρετήσει τις τρέχουσες ανάγκες της. Τέλος στην περίπτωση των εισηγμένων

επιχειρήσεων οι θετικές ταμειακές ροές ευνοούν την εικόνα των μετόχων για την επιχείρηση αλλά και των επενδυτών οπότε κάτι τέτοιο μπορεί να έχει επίδραση στη τιμή της μετοχής (Nguyen & Nguyen, 2020).

Σε ότι αφορά το γενικό πρόσημο των ταμειακών ροών θα πρέπει μακροχρόνια να είναι θετικές γιατί κάτι τέτοιο διασφαλίζει τη βιωσιμότητά της γενικά. υπάρχουν τρόποι αύξησης των ταμειακών ροών κυρίως μέσα από τη μείωση των απαιτήσεων και των αποθεμάτων προκειμένου να μπορέσει να διασφαλιστεί το θετικό πρόσημο των ταμειακών ροών. Επίσης είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι οι αρνητικές ροές εμφανίζονται συνήθως στην έναρξη ή σε φάση έντονης ανάπτυξης της οικονομικής μονάδας, που αρχικά μπορεί να έχει επενδύσει αρκετά χρήματα που δεν έχουν φέρει ακόμα την απαιτούμενη απόδοση (Καραμάνης & Βρουστούρης, 2018).

Βέβαια θα πρέπει να αναφερθεί ότι το πρόσημο των οικονομικών καταστάσεων εξαρτάται καταρχήν από το οικονομικό περιβάλλον και τις συνθήκες που επικρατούν σε κοινωνικοπολιτικό επίπεδο. Για παράδειγμα, μια περίοδος σαν κι αυτή που βίωσε η ανθρωπότητα το 2020 με την έλευση της πανδημίας COVID 19 επηρέασε τις οικονομικές καταστάσεις εκατομμυρίων επιχειρήσεων που προέρχονται ενώ σε επίπτωση χρηματοροών η επίπτωση ήταν απευθείας και ισχυρή. Οι μελέτες σχετικά με το θέμα, παρά την πρόσφατη έλευση του και τη συνεπακόλουθη έλλειψη μακροχρόνιων δεδομένων, είναι αρκετές και επικεντρώνονται στην οικονομική επίπτωση του COVID19 στις επιχειρήσεις αλλά και ειδικά στις χρηματικές ροές τους.

Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους πιο πληγέντες κλάδους είναι αυτές που μονοπωλούν το ενδιαφέρον των ερευνητών. Για παράδειγμα ο Vinod (2020) ασχολήθηκε με την επίπτωση της πανδημίας στις ταμειακές ροές των αεροπορικών επιχειρήσεων θεωρώντας σημαντική την έρευνα αυτή γιατί οι αεροπορικές εταιρίες δεν επλήγησαν μόνο ως προς τα επίπεδα της ζήτησης αλλά κι ως προς τις μελλοντικές τους ταμειακές ροές γιατί οι άνθρωποι που ακυρώνουν ένα ταξίδι προφανώς ζητούν τις ανάλογες αποζημιώσεις (Vinod, 2020). Οι Song, Yeon & Lee (2020) πραγματοποίησαν μια έρευνα σχετικά με τον αντίκτυπο της πανδημίας στις χρηματοροές κλάδου της εστίασης κι ανάλογα διαπίστωσαν ότι οι εταιρείες εστιατορίων με μεγαλύτερο μέγεθος, περισσότερη μόχλευση, περισσότερες ταμειακές ροές, λιγότερη αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων και περισσότερη διεθνοποίηση είναι πιο ανθεκτικές στις μειώσεις της αξίας των μετοχών τους (Song, Yeon, & Lee,

2020). Στο πλαίσιο της διερεύνησης των χρηματικών ροών στη φάση της πανδημίας διαπιστώθηκε επίσης ότι η διοίκηση θα πρέπει να αυξήσει τα μετρητά της για να μπορέσει να προστατεύσει την οικονομική μονάδα από τις έντονες διακυμάνσεις της πανδημίας (Qin, Huang, Shen, & Fu, 2020).

Κεφάλαιο 4: Μελέτη περίπτωση επιχειρήσεων με βάση τα ΔΛΠ 7 και τις Ταμειακές Ροές

4.1. Σκοπός και στόχοι

Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι η παρουσίαση μιας μελέτης περίπτωσης υπάρχουσας επιχείρησης στην οποία αναλύονται οι ταμειακές ροές με την άμεση και έμμεση μέθοδο. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι ταμειακές ροές για μία επιχείρηση έχουν τρεις μορφές προέλευσης: από λειτουργικές δραστηριότητες, από επενδυτικές και από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Η παραπάνω κατάταξη μπορεί και παρέχει χρήσιμες πληροφορίες στους χρήστες τους καθώς τους δίνει την δυνατότητα να εκτιμήσουν την επίδραση των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων στην οικονομική θέση της επιχείρησης, αλλά και να υπάρχει ανάλογη εκτίμηση των σχέσεων μεταξύ των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων. Έτσι θα παρουσιαστούν οι ταμειακές ροές με τις δυο μεθόδους και θα διαπιστωθεί το κατά πόσο οι λειτουργικές δραστηριότητες διαφοροποιούνται σε επίπεδο αποτύπωσης ενώ θα συζητηθούν στο τέλος.

Η επιχείρηση μπορεί να επιλέξει ποια μορφή την εκφράζει καλύτερα ώστε να παρουσιάζει τις οικονομικές της καταστάσεις με σωστό και ολοκληρωμένο τρόπο. (ΔΛΠ, 7)

4.1. Λειτουργικές δραστηριότητες και ταμειακές ροές της επιχείρησης

Οι λειτουργικές δραστηριότητες αφορούν τις δραστηριότητες εκείνες που δημιουργούν έσοδα για μία επιχείρηση. Οι δραστηριότητες αυτές προέρχονται από διάφορες συναλλαγές που έχουν να κάνουν με τον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους ή της ζημίας. Κάποια αντιπροσωπευτικά παραδείγματα είναι τα παρακάτω:

- Διάφορες εισπράξεις που προέρχονται είτε από την πώληση αγαθών, είτε από την παροχή υπηρεσιών για μία επιχείρηση, αλλά και εισπράξεις από διάφορα δικαιώματα της επιχείρησης που τα εκμεταλλεύεται με σκοπό το κέρδος, όπως προμήθειες, δικαιώματα εκμετάλλευσης και άλλα
- Διάφορες πληρωμές προς τρίτους όπως λόγου χάρη πληρωμή προμηθευτών, πληρωμή εργαζομένων και πληρωμή συνεργατών γενικότερα
- Πληρωμές επιστροφής φόρων (όπου αυτό είναι δυνατό) όπως λόγου χάρη φόρος εισοδήματος εκτός αν επιτρέπεται να πάρουν άλλη μορφή είτε χρηματοοικονομικής είτε επενδυτικής δραστηριότητας
- Διάφορες πληρωμές ή εισπράξεις που μπορεί να προέρχονται από εμπορικούς σκοπούς μίας επιχείρησης
- Όλες οι υπεραναλήψεις που γίνονται και το υπόλοιπό τους αλλάζει από πιστωτικό σε χρεωστικό μπορούν να θεωρηθούν λειτουργικές – επιχειρηματικές δραστηριότητες

Όπως είναι φανερό η συγκεκριμένη κατηγορία περιλαμβάνει όλες τις συναλλαγές μίας επιχείρησης που επηρεάζουν το κυκλοφορούν ενεργητικό της. Άλλο ένα στοιχείο που περιλαμβάνει η συγκεκριμένη κατηγορία είναι το ότι περιέχει συναλλαγές, που μπορούν και επηρεάζουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις της, καθώς επίσης και οι μεταβολές που γίνονται και αφορούν πάγιους λογαριασμούς του ενεργητικού της

Τα συγκεκριμένα ποσά παρουσιάζουν όλες τις εισπράξεις που λαμβάνει μία εταιρεία και που δεν έχουν να κάνουν με υποχρεώσεις πελατών απέναντι σε αυτήν, αλλά και όλες τις πληρωμές που έχουν γίνει για την απόκτηση των αγαθών που πουλάει χωρίς όμως να περιλαμβάνεται το όφελος που έχει προ τους προμηθευτές της

Το συγκεκριμένο πρότυπο αναφέρεται στην δυνατότητα της επιχείρησης να μπορέσει να δημιουργήσει ρευστότητα, για αυτό και η ομάδα αυτή των λογαριασμών περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές και τις εισπράξεις που έχουν γίνει κατά μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Σε περίπτωση που μία επιχείρηση έχει αξιόγραφα ή ακόμα και δάνεια για εμπορικούς σκοπούς, θεωρούνται ότι είναι απόθεμα που θα χρησιμοποιηθεί για μεταπώληση. Επομένως οι ταμειακές ροές που προέρχονται από την ανταλλαγή τέτοιων πληροφοριών, είναι λογικό να σκεφτεί κανείς ότι ανήκουν στις επιχειρηματικές δραστηριότητες της επιχείρησης. Παρόμοια θέση υπάρχει όταν οι ταμειακές προκαταβολές αλλά και δάνεια που μοιράζονται από διάφορα επιχειρηματικά ιδρύματα, μπορούν και έχουν την έννοια της επιχειρηματικής δραστηριότητας αφού συσχετίζονται με την σημαντική δραστηριότητα δημιουργίας για τα έσοδα αυτής της επιχείρησης.

Τέλος όλες οι πληροφορίες που λαμβάνουμε από τις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες θεωρούνται αρκετά σημαντικές αφού είναι ένα σπουδαίο δείγμα για την ικανότητα συνέχισης των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Το ποσό που μαζεύεται για μια επιχείρηση και που αφορά την προέλευσή του από λειτουργικές δραστηριότητες είναι ένα σημαντικό θέμα που αφορά την δυνατότητα της επιχείρησης να δημιουργήσει ταμειακές ροές που θα μπορέσουν στο σύνολό τους να εξοφλούν δανειακές υποχρεώσεις και να είναι ισχυρές ως προς την θέση τους μέσα στην αγορά, χωρίς οι επιχειρήσεις να καταφεύγουν σε συχνό χρόνο σε εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης

4.2 Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες

Λέγοντας επενδυτικές δραστηριότητες, νοούνται οι δραστηριότητες εκείνες που συνδέονται με την διάθεση μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων καθώς και ορισμένων στοιχείων που δεν μπορούν να συμπεριληφθούν στα ταμειακά διαθέσιμα της επιχείρησης.

Στις ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες περιλαμβάνονται οι παρακάτω κατηγορίες δραστηριοτήτων της επιχείρησης

- Πληρωμές που κάνει η επιχείρηση για την απόκτηση ενσώματων παγίων, αλλά και άυλων περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με την ανάπτυξη και βελτίωση ενσώματων παγίων
- Εισπράξεις από διάφορες πωλήσεις ενσώματων αλλά και άυλων περιουσιακών στοιχείων και διάφορων μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης
- Πληρωμές που κάνει η επιχείρηση για την απόκτηση συμμετοχών σε κεφάλαιο που υπάρχει σε άλλη επιχείρηση αλλά και διαφόρων χρεωστικών τίτλων και δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες που γίνονται μεταξύ των επιχειρήσεων
- Προκαταβολές που δίνει η επιχείρηση από διάφορα δάνεια που χορηγεί σε τρίτους
- Εισπράξεις από προκαταβολές και δανείων που είχαν χορηγηθεί σε τρίτους
- Πληρωμές που κάνει η επιχείρηση και που περιλαμβάνουν συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, αλλά και συμβάσεις με δικαίωμα προαίρεσης και συμβάσεις ανταλλαγών
- Διάφορες εισπράξεις από συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης και διάφορες προθεσμιακές συμβάσεις, με την διαφορά ότι δεν συμπεριλαμβάνονται οι παραπάνω συμβάσεις στις επενδυτικές δραστηριότητες της επιχείρησης αν κατέχονται για διάφορους εμπορικούς ή συναλλακτικούς σκοπούς

4.3 Ταμειακές ροές που προέρχονται από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες της επιχείρησης περιλαμβάνονται όλες εκείνες οι δραστηριότητες που καταλήγουν σε μεταβολές, που αφορούν τόσο το μέγεθος, όσο και την συγκρότηση του μετοχικού κεφαλαίου της αλλά και του εμπορικού κεφαλαίου της καθώς και την περίπτωση του δανεισμού της επιχείρησης.

Το εν λόγω πρότυπο καθορίζει πως η επιχείρηση οφείλει να παρουσιάζει ξεχωριστά τις σημαντικές κατηγορίες των ροών από τις χρηματοοικονομικές της δραστηριότητες χωρίς όμως να ξεχωρίζει ποιες είναι οι κατηγορίες αυτές. Το θετικό στοιχείο στην

συγκεκριμένη περίπτωση είναι ότι το ίδιο το πρότυπο αφήνει το δικαίωμα στην επιχείρηση να μπορέσει να επιλέξει ποιες κατηγορίες των ροών θα αφορούν τις χρηματοοικονομικές της δραστηριότητες

Ορισμένα στοιχεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το εν λόγω θέμα θεωρούνται τα παρακάτω:

- Τις εισπράξεις μετρητών που έρχονται από την έκδοση μετοχών ή άλλων τίτλων συμμετοχής
- Τις πληρωμές που κάνει για τα μερίσματα των μετοχών της τόσο των κοινών μετοχών όσο και των προνομιούχων μετοχών της
- Τις πληρωμές που κάνει στους μετόχους ή στους εταίρους προκειμένου να αγοραστούν ή ακόμα και να επιστραφούν οι μετοχές της
- Τις εισπράξεις μετοχών που προέρχονται από την έκδοση χρεωστικών ομολόγων δανείων, γραμματίων, ομολογιών αλλά και διάφορων βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων που έχει
- Διάφορες εκταμιεύσεις για αποπληρωμή των δανείων της
- Τέλος περιλαμβάνονται και διάφορες πληρωμές για την μείωση του ποσού ή ακόμα και την εξόφλησή του υπολοίπου της χρηματοδοτικής μίσθωσης που ενδεχομένως να έχει

Να τονιστεί στο σημείο αυτό ότι αρκετές μεταβολές στις υποχρεώσεις της επιχείρησης που θεωρούνται τρέχουσες, μπορούν και χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές δραστηριότητες, εκτός αν η συναλλαγή συνεπάγεται δανεισμό χρημάτων απευθείας από δανειστή, όπως συμβαίνει με ένα πληρωτέο γραμμάτιο ή με την αποπληρωμή ενός τέτοιου. Επιπλέον οι εκάστοτε συναλλαγές που έχουν να κάνουν με λογαριασμούς πληρωτέους, μισθούς πληρωτέους και φόρους πληρωτέους, περιλαμβάνονται στις λειτουργικές δραστηριότητες και όχι στις χρηματοοικονομικές, αφού οι συναλλαγές αυτές είναι θέμα ρουτίνας και γίνονται όχι με δανειστές αλλά με τους προμηθευτές της εταιρείας, τους εργαζομένους και το κράτος

Κλείνοντας πρέπει να σημειωθεί ότι μία συναλλαγή είναι σε θέση αρκετές φορές να μπορεί να αφορά δύο δραστηριότητες, ανάλογα με την οπτική που ο καθένας την βλέπει. Λόγου χάρη η πληρωμές που έχουν να κάνουν με τοκοχρεολύσια, αφορούν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που έχουν να κάνουν με το κομμάτι της

πληρωμής του τόκου, ενώ αφορά τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες που αφορούν την πληρωμή του χρεολυσίου. Για αυτό και κρίνεται απαραίτητο να οριστεί από την αρχή ποιο κομμάτι κάθε συναλλαγής αφορά και τι

4.4 Τρόπος εμφάνισης των ταμειακών ροών

Οι ταμειακές ροές εμφανίζονται με διάφορους τύπους προκειμένου να γίνονται ευκολότερα αντιληπτές και να προσδιορίζονται γρηγορότερα και ασφαλέστερα. Υπάρχουν δύο μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των ταμειακών ροών: η άμεση ή ευθεία μέθοδος και η έμμεση μέθοδος

Για την άμεση μέθοδο από λειτουργικές δραστηριότητες λαμβάνονται υπόψη οι κύριες κατηγορίες τόσο των ακαθάριστων εισπράξεων, όσο και των ακαθάριστων πληρωμών που έγιναν τοις μετρητοίς. Για την έμμεση μέθοδο λαμβάνονται υπόψη το καθαρό κέρδος ή η καθαρή ζημία που αναμορφώνονται βασιζόμενες στις διάφορες επιδράσεις των συναλλαγών μη ταμειακής φύσης, αλλά και των αναβαλλόμενων ή δουλευμένων οργανικών εισπράξεων ή και πληρωμών, αλλά και των αντίστοιχων εσόδων ή εξόδων που έχουν άμεση σύνδεση με τις επενδυτικές ή και χρηματοοικονομικές αντίστοιχες ροές.

4.5 Ανάλυση μεθόδων των ταμειακών ροών με βάση τις δραστηριότητες της επιχείρησης

4.5.1. Ανάλυση άμεσης μεθόδου για τις λειτουργικές δραστηριότητες

Πιο αναλυτικά μπορούμε να τονίσουμε ότι με την συγκεκριμένη μέθοδο γνωστοποιούνται οι κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών με μετρητά. Η άμεση μέθοδος παρέχει πληροφορίες που μπορεί να είναι χρήσιμες στην εκτίμηση μελλοντικών ταμειακών ροών και οι οποίες δεν είναι προσιτές με την έμμεση μέθοδο. Για το λόγο αυτό, οι επιχειρήσεις προτρέπονται να εμφανίζουν τις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες με τη χρησιμοποίηση αυτής της μεθόδου. Σύμφωνα με την άμεση μέθοδο, πληροφορίες για τις κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών τοις μετρητοίς μπορεί να αντλούνται.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ταμειακές ροές από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες με την άμεση μέθοδο. Η ταξινόμηση αυτή επιβάλλεται από το ΔΛΠ 7 ενώ δίνεται η σχετική ελευθερία της επιλογής του τρόπου παρουσίασης σύμφωνα με την επιχειρηματική μορφή της οντότητας, χωρίς όμως να εντάσσονται στοιχεία που συνιστούν ταμειακά διαθέσιμα. Επίσης θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι μεγάλες οντότητες δεν μπορούν να αποτυπώσουν τις ταμειακές τους ροές με την άμεση μέθοδο στην Ελλάδα, λόγω της κείμενης νομοθεσίας² αν και το ΔΛΠ7 προτείνει τη συγκεκριμένη μέθοδο(Παπαδέας, 2016; Kent & Birt, 2020). Στον παρακάτω πίνακα παρατηρούμε την αποτύπωση της ΚΤΡ και σε ότι αφορά τις ταμειακές ροές από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες σημειώνεται ότι τα επιμέρους αθροίσματά τους αθροίζονται στη δεξιά στήλη.

Πίνακας 2. Παράδειγμα 1^ο: Υπολογισμός ταμειακών ροών με την ευθεία μέθοδο.

Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από πωλήσεις				Σύνολα
Πωλήσεις			1.396.000	
Εισπράξεις από απαιτήσεις			16.000	1.412.000
Πληρωμές για	Αγορές	Κόστος Πωλ.	1.040.000	
		Αύξ. Αποθ.	68.000	
		Αύξ. Υποχ.	-14.000	1.094.000
Έξοδα	Λειτουργικά Έξοδα		294.000	
			-74.000	
			-8.000	
			-6.000	206.000
	Φόρος εισοδήματος		18.000	1.318.000
Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				94.000
Ταμιακές ροές από Επενδυτικές δραστηριότητες				
Πώληση Χρεογράφων			204.000	
Πώληση Παγίων			10.000	
Εισπραχθέντες Τόκοι			12.000	
Αγορά Χρεογράφων			-156.000	
Αγορά Παγίων			-240.000	

²βλ. Ν.4308/2014

Ταμιακές ροές από Επενδυτικές δραστηριότητες	-170.000	-170.000
Ταμιακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Αύξηση Κεφαλαίου	152.000	
Αποθ. Υπέρ το άρτιο	148.000	
Εξόφληση Ομολογιών	-100.000	
Πληρωθέντα Μερίσματα	-16.000	
Πληρωθέντες Τόκοι	-46.000	138.000
Καθαρή Αύξηση στις Ταμιακές Ροές		62.000
Διαθέσιμα Έναρξης		30.000
Διαθέσιμα Λήξης		92.000

Πηγή: Ιδιοκατασκευή από στοιχεία ισολογισμών δημοσιευμένων σε ΦΕΚ³.

Η άμεση μέθοδος όπως προκύπτει κι από την ονομασία της παρουσιάζει τις οικονομικές συναλλαγές της επιχείρησης όπως αυτές καταγράφονται από τα λογιστικά της αρχεία, την αναμόρφωση των πωλήσεων και του κόστους πωληθέντων καθώς και άλλων στοιχείων που προέρχονται από την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η άμεση μέθοδος βασικά διαφέρει σε σχέση με την άμεση στα παραπάνω στοιχεία και ιδίως στον τρόπο που αυτά αποτυπώνονται στις λειτουργικές δραστηριότητες. Όπως ήδη επισημάνθηκε η άμεση μέθοδος θεωρείται πιο αποτελεσματική από τη σκοπιά της παρουσίασης των λειτουργικών ταμειακών ροών και μάλιστα τα ΔΛΠ προτρέπουν τις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν τη μέθοδο αυτή.

Η άμεση μέθοδος σε επίπεδο λειτουργικών χρηματοροών ξεκινά με τις πωλήσεις γεγονός που αποτελεί για τη βιβλιογραφία, ένα μοναδικό τρόποαποτύπωσης των ταμειακών ροών γιατί η έμμεση μέθοδος λαμβάνει υπόψιν τις τα κέρδη μετά από φόρους. Το στοιχείο αυτό είναι μια ειδοποιός διαφορά που για αρκετούς ερευνητές καθιστά την άμεση μέθοδο ως πιο αξιόπιστη σε επίπεδο πρόβλεψης των μελλοντικών ταμειακών ροών της οικονομικής μονάδας διότι μέσα από ένα συγκεκριμένο ποσό, τις πωλήσεις, προκύπτουν αποτελέσματα ύστερα από έξοδα σχετικά με το ταμείο της εταιρίας. Οι Krishnan & Largay (2003) πραγματοποίησαν μια μελέτη η οποία εξέτασε την προγνωστική ικανότητα πληροφόρησης των ταμειακών ροών υπολογισμένες με την άμεση μέθοδο. Μέσα από την ανάλυση παλλινδρόμησης σε χρονοσειρές που θα μπορούσαν να προβλέψουν τα δεδομένα και τελικά να διαπιστωθεί η προβλεπτική ικανότητα των οικονομικών καταστάσεων προέκυψε το συμπέρασμα ότι τα στοιχεία

³ Για λόγους διατήρησης της ανωνυμίας η επωνυμία της επιχείρησης δεν θα δημοσιευτεί.

των ταμειακών ροών της προηγούμενης οικονομικής χρήσης μπορούν να προβλέπουν μελλοντικές λειτουργικές ταμειακές ροές με αποτελεσματικότερο τρόπο σε σχέση με τα δεδομένα που προκύπτουν με την έμμεση. Διαπίστωσαν επίσης ότι οι ακαθάριστες λειτουργικές ταμειακές ροές της προηγούμενης περιόδου προβλέπουν τις μελλοντικές καθαρές ταμειακές ροές καλύτερα από τις καθαρές ταμειακές ροές της προηγούμενης περιόδου δηλαδή οι πωλήσεις είναι το στοιχείο που διαφοροποιεί την ικανότητα πρόβλεψης του μοντέλου καθώς είναι μια ακαθάριστη λειτουργική ταμειακή ροή. Τέλος διαπίστωσαν ότι οι προηγούμενες λειτουργικές ταμειακές ροές προβλέπουν τις μελλοντικές λειτουργικές ταμειακές ροές με αποτελεσματικότερο τρόπο σε σχέση με τα κέρδη και τα δεδουλευμένα (Krishnan & Largay, 2003).

Κι όλα τα παραπάνω σαφώς μπορούν να επεξηγηθούν και μέσα από την κοινή σκέψη ότι οι πωλήσεις είναι μια εισροή για την οικονομική μονάδα η οποία δεν υπόκειται σε καμία λογιστική διαδικασία σε σχέση με τα καθαρά κέρδη προ φορών, κι αυτός είναι ένας από τους λόγους που η συγκεκριμένη μέθοδος προτείνεται από τα ΔΛΠ και γενικότερα από ένα μέρος της βιβλιογραφίας (Broome, 2004; Farshadfara & Monem, 2013). Γιατί αποτυπώνει με αμεσότητα την ταμειακή ροή, αποτυπώνει συγκεκριμένα πόσα εισέπραξε το ταμείο της εταιρίας από τα προϊόντα που πούλησε και πόσα χρήματα απέμεινα στο ταμείο ύστερα από τις διάφορες υποχρεώσεις και δραστηριότητες της εν γέννη. Εκτός όμως από αυτό μπορούν οι επενδυτές να προβλέψουν με μεγαλύτερη ακρίβεια τι θα γίνει στις μελλοντικές ταμειακές ροές τις υπό μελέτη επιχείρησης και μάλιστα με αποτελεσματικότερο τρόπο σε σύγκριση με την έμμεση μέθοδο (Broome, 2004; Krishnan & Largay, 2003; Farshadfara & Monem, 2013; Lewellen & Lewellen, 2016).

Οι Farshadfara & Monem (2013) διπίστωσαν στην μελέτη τους σχετικά με την άμεση μέθοδο αποτύπωσης των ταμειακών ροών ότι ο διαχωρισμός των λειτουργικών ταμειακών ροών στα επιμέρους συστατικά του βελτιώνει ακόμα περισσότερο την ικανότητα πρόβλεψης των μελλοντικών ταμειακών ροών. Επιπρόσθετα, τα μετρητά που λαμβάνονται από πελάτες καθώς και τα μετρητά που καταβάλλονται σε προμηθευτές και υπαλλήλους αλληλοσυμπληρώνονται για την ενίσχυση της συνολικής προβλέψιμης ικανότητας των συστατικών των ταμειακών ροών. Τα αποτελέσματα τους γενικά είναι πολύ ισχυρά σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας για μια σειρά δοκιμών ευαισθησίας, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου της επιχείρησης στην αγορά, του μεγέθους της εταιρείας, της κερδοφορίας, των

αρνητικών ταμειακών ροών και της διάρκειας του κύκλου μετρητών από λειτουργικές δραστηριότητες. Τέλος, τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας όπως αναφέρουν οι συγγραφείς συμβάλλουν θετικά στη συζήτηση πολιτικής σχετικά με το εάν η αναφορά της κατάστασης ταμειακών ροών της άμεσης μεθόδου πρέπει να είναι υποχρεωτική (Farshadfara & Monem, 2013).

4.5.2. Ανάλυση έμμεσης μεθόδου για τις λειτουργικές δραστηριότητες

Η έμμεση μέθοδος σύμφωνα με τα ΔΛΠ 7

Στην συγκεκριμένη κατηγορία περιλαμβάνονται μεταβολές κατά την διάρκεια της περιόδου που έχουν άμεση σχέση με αποθέματα, αλλά και οργανικές απαιτήσεις και τους πληρωτέους λογαριασμούς, καθώς και μη ταμειακά στοιχεία όπως θεωρούνται οι αποσβέσεις, οι προβλέψεις, οι αναβαλλόμενοι φόροι και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές από ξένα νομίσματα όπως επίσης και όλα τα υπόλοιπα στοιχεία που συνίστανται σε ταμειακές ροές επενδυτικής και χρηματοοικονομικής φύσης. Η ειδοποιός διαφορά της συγκεκριμένης μεθόδου από την άμεση μέθοδο, που παρουσιάστηκε στην προηγούμενη ενότητα, είναι ο τρόπος επιμέτρησης και αποτύπωσης των λειτουργικών δραστηριοτήτων όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 3. Παράδειγμα 2^ο: Υπολογισμός ταμειακών ροών με την έμμεση μέθοδο.

Ταμιακές ροές από λειτουργικές (συνήθεις) δραστηριότητες	Ταμιακές Ροές
Καθαρό κέρδος προ φόρων	46.000
Πλέον ή(μείον):	
Προσαρμογές - Αναμορφώσεις κονδυλίων	
Αποσβέσεις	74.000
Δαπάνες τόκων	46.000
Ζημία πώλησεως παγίου	6.000
Έσοδα τόκων	-12.000
Κέρδος πώλησεως χρεογράφων	-24.000
Μείωση στους εισπρακτέους λογαριασμούς (απαιτήσεις)	16.000
Αύξηση στις λοιπές υποχρεώσεις	6.000
Μείωση στα προπληρωθέντα έξοδα	8.000
Αύξηση στους πληρωτέους λογαριασμούς (προμηθευτές)	14.000

Αύξηση στα αποθέματα	-68.000	66.000
Σύνολο μετά από αναμορφώσεις		112.000
Μείον : Πληρωμές για φόρο εισοδήματος	-14.000	
Μείωση υποχρεώσεις από φόρους	-4.000	-18.000
Σύνολο		94.000
Ταμιακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες:		
Πώληση χρεογράφων	204.000	
Πώληση παγίων	10.000	
Εισπραχθέντες τόκοι	12.000	
Αγορά χρεογράφων	-156.000	
Αγορά παγίων	-240.000	
Ταμιακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες:	-170.000	-170.000
Ταμιακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες:		
Αύξηση κεφαλαίου (ΜΚ + υ/άρτιο)	300.000	
Εξόφληση ομολογιών	-100.000	
Πληρωθέντα μερίσματα	-16.000	
Πληρωθέντες τόκοι	-46.000	
Σύνολο	138.000	138.000
Καθαρή αύξηση σε ταμιακές ροές		62.000

Πηγή: Ιδιοκατασκευή από στοιχεία ισολογισμών δημοσιευμένων σε ΦΕΚ

Το θετικό στοιχείο στην αποτύπωση των ΚΤΡ με την έμμεση μέθοδο είναι ότι στις λειτουργικές δραστηριότητες εντάσσονται τα καθαρά κέρδη, οι αποσβέσεις, οι ζημιές από πώληση παγίων, οι μειώσεις από κυκλοφορόντα στοιχεία και οι αυξήσεις από βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Όλα τα παραπάνω στοιχεία είναι ιδιαίτερα σημαντικά για τη σφαιρική αποτύπωση της ικανότητας της επιχείρησης να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα κεφάλαιά της και βέβαια να παράγει κέρδη. Από την άλλη πλευρά όμως υπάρχουν και ορισμένα αρνητικά στοιχεία ότι εν σχέση με τα μεγέθη που αναλύθηκαν στα θετικά στοιχεία υπάρχει και αρνητικός αντίκτυπος. Δηλαδή δεν αποτυπώνονται για παράδειγμα οι μειώσεις στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις γεγονός που μακροχρόνια δημιουργεί όχι μόνο προβλήματα στη σύγκριση της πορείας των βασικών ταμιακών μεγεθών αλλά και στην πρόβλεψη της πορείας της οικονομικής μονάδας (Hales&Orpurt, 2013; Arthur, Cheng, & Czernkowski, 2010).

4.5.3. Ανάλυση άμεσης και έμμεσης μεθόδου για τις επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Για τις παραπάνω δραστηριότητες το συγκεκριμένο πρότυπο δείχνει τον ίδιο τρόπο παρουσίασης ανεξάρτητα αν ακολουθείται η άμεση ή η έμμεση μέθοδος των ταμειακών ροών. Η σύμπραξη αυτή γίνεται γιατί το πρότυπο προβλέπει ότι ηκάθε επιχείρηση οφείλει να εμφανίζει ξεχωριστά τις κύριες κατηγορίες των εισπράξεων που περιλαμβάνουν τις ακαθάριστες εισροές και ξεχωριστή κατηγορία τις πληρωμές που περιλαμβάνουν τις ακαθάριστες εκροές. Στο σημείο αυτό δίνεται η δυνατότητα στην επιχείρηση να προσδιορίσει τις δραστηριότητές της και αν προέρχονται από επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες και να ορίσει ποιες κατηγορίες ανήκουν και ποια θέση λαμβάνουν μέσα στις οικονομικές καταστάσεις της.

4.6 Μελέτη των ταμειακών ροών με βάση τις μεθόδους ανάλυσης και παρουσίαση των αποτελεσμάτων

Παρακάτω παρουσιάζονται δύο παραδείγματα υπολογισμού των ταμειακών ροών από όλες τις δραστηριότητες της επιχείρησης και με τις δύο μεθόδους υπολογισμού τους. Στη συνέχεια, ο επόμενος πίνακας απεικονίζει το δεύτερο παράδειγμα το οποίο υπολογίζει τις ταμειακές ροές με την έμμεση μέθοδο. Επιπλέον ο παρακάτω πίνακας μας δείχνει τις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες αλλά και από επενδυτικές.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ		Σύνολα
<i>Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες</i>		
Κέρδη μετά φόρους	125.000	125.000
<i>Προσαρμογές στα κέρδη:</i>		
Αποσβέσεις	33.333	
Ζημιά από πώληση εξοπλισμού	2.000	35.000
Μείωση προπληρωμένων εξόδων	2.000	
Μείωση προμηθευτών	-7.000	
Αύξηση πελατών	-42.000	
Αύξηση αποθεμάτων	-54.000	-101.000
Ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες	59.000	
<i>Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες</i>		59.000
Πώληση οικοπέδων	25.000	
Αγορά εξοπλισμού	-166.000	
Πώληση εξοπλισμού	34.000	
Ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες		-107.000

<i>Ταμειακές Ροές από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες</i>			
Εξόφληση ομολογιακού δανείου		-40.000	
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		160.000	
Πληρωμή μερίσματος		-55.000	
<i>Ταμειακές εισροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες</i>		65.000	65.000
<i>Ταμειακές εισροές από το σύνολο των δραστηριοτήτων της εταιρίας</i>			17.000

Πηγή: Ιδιοκατασκευή από στοιχεία ισολογισμών δημοσιευμένων σε ΦΕΚ

Από τον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η χρηματικές ροές που αφορούν τις ενέργειες που συνδέονται με τη χρηματοοικονομική πολιτική της εταιρίας.

Μακροπρόθεσμες		Βραχυπρόθεσμες	
<i>Εισροές σε ευρώ</i>			
Κέρδη	125.000	Μείωση προπληρ. εξόδων	2.000
Αποσβέσεις	33.000		
Πώληση οικοπέδου	25.000		
Πώληση εξοπλισμού	36.000 ⁴		
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	160.000		
Σύνολο	379.000	Σύνολο	2.000
<i>Εκροές σε ευρώ</i>			
Εξόφληση ομολογ. Δανείου	40.000	Αύξηση αποθεμάτων	54.000
Αγορά εξοπλισμού	166.000	Αύξηση πελατών	42.000
Πληρωμή μερισμάτων	55.000		7.000
Αύξηση ταμείου	17.000	Αύξηση ταμείου	17.000
Σύνολο	261.000	Σύνολο	120.000

Πηγή: Ιδιοκατασκευή από στοιχεία ισολογισμών δημοσιευμένων σε ΦΕΚ

Η συγκεκριμένη εταιρία ακολουθεί συντηρητική χρηματοοικονομική πολιτική. Χρησιμοποίησε € 118.000 (€ 379.000 - € 261.000) μακροπρόθεσμα κεφάλαια και χρηματοδότησε ισόποσες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις (ταμειακές εκροές), με

⁴ Το ποσό που εισπράχθηκε από την πώληση του εξοπλισμού είναι € 34.000 και όχι 36.000. Η διαφορά των € 2.000 είναι η ζημιά από την πώληση, η οποία έχει ήδη ενσωματωθεί στο κέρδος των € 125.000.

αποτέλεσμα να παρουσιάζει χαμηλό κίνδυνο ρευστότητας και χαμηλό βαθμό αποδοτικότητας.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω παραδείγματα η κατάσταση των ταμειακών ροών με οποιαδήποτε μέθοδος και αν γίνει, το αποτέλεσμα θα είναι το ίδιο. Οι δραστηριότητες της επιχείρησης που αναφέρονται σε επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες αποτυπώνονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, σε σχέση με τις λειτουργικές και σε κάθε περίπτωση το αποτέλεσμα είναι το ίδιο. Ωστόσο όμως αυτό που αλλάζει σημαντικά είναι η ποιότητα της πληροφόρησης που στην περίπτωση της άμεσης μεθόδου είναι πιο εύκολα κατανοήσιμη. Σε ότι αφορά την αποτύπωση της άμεσης μεθόδου χρειάζεται αρκετός χρόνος για την συλλογή των πληροφοριών που απαιτούνται και που προέρχονται από πωλήσεις προς τους πελάτες ή πληρωμές προς τους προμηθευτές που έχουν γίνει κατά την διάρκεια της χρήσης που μελετάμε. Στην συγκεκριμένη μέθοδο πρέπει να εντοπιστούν όλες οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν κατά την διάρκεια της υπό μελέτη χρονικής περιόδου, αλλά και όλων των υπολοίπων εξόδων της επιχείρησης που έχουν άμεση σχέση με την λειτουργία της.

Για την έμμεση μέθοδο πρέπει να τονιστεί ότι εξετάζονται δύο διαδοχικοί ισολογισμοί και ο υπολογισμός που φέρνουν οι μεταβολές στα στοιχεία τους προκειμένου να δοθούν τα ανάλογα αποτελέσματα. Για τα αποτελέσματα των ταμειακών ροών βεβαίως εξάγουμε και χρήσιμα συμπεράσματα σε ότι αφορά την πορεία της επιχείρησης. Όταν οι ταμειακές ροές έχουν θετικό πρόσημο, σημαίνει πως η συνολική αύξηση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης για την συγκεκριμένη περίοδο που μελετάμε, προέρχονται από τις κύριες δραστηριότητες της. Αυτό σημαίνει ότι είναι μία υγιής οικονομικά οντότητα. Επιπλέον συμπεραίνουμε ότι οι κύριες δραστηριότητες της επιχείρησης ήταν αρκετές ώστε να καλυφθούν τα συγκεκριμένα έξοδα της χρήσης που μελετάμε. Για αυτό και η συνολική ταμειακή ροή της επιχείρησης είναι θετική εξαιτίας των κύριων δραστηριοτήτων της.

Σε αντίθεση με τα παραπάνω, οι αρνητικές ταμειακές ροές που αφορούν επενδυτικές δραστηριότητες υποδηλώνουν ότι έχουν επενδυθεί χρήματα από την επιχείρηση με κύριο στόχο να φέρουν στο μέλλον μια θετική απόδοση, επομένως το αρνητικό πρόσημο που παρατηρήθηκε στις ταμειακές ροές από επενδυτικές

δραστηριότητες,σημαίνει ότι η επιχείρηση έκανε επενδύσεις, δαπάνησε ορισμένους πόρους που στο μέλλον αναμένει να λάβει την απαιτούμενη απόδοση.

Κεφάλαιο 5: Συμπεράσματα – Επίλογος

Οι σύγχρονες επιχειρήσεις καλούνται διαρκώς να προσαρμοστούν σε νέα δεδομένα σε τεχνολογικό, οικονομικό και ανταγωνιστικό επίπεδο ενώ παράλληλα θα πρέπει καταρχήν να επιτυγχάνουν κέρδος, μαζί με την διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας, της βιωσιμότητας και της αποτελεσματικότητας. Όλα τα παραπάνω στοιχεία εκτός του ότι ενδιαφέρουν σημαντικά τους επενδυτές, την αγορά και τις φορολογικές αρχές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς της επιχείρησης παρέχοντας τη δυνατότητα πρόβλεψης των μελλοντικών ροών. Από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας μάλιστα προέκυψε ότι η πιο αποτελεσματική μέθοδος πρόβλεψης των χρηματικών ροών είναι η άμεση, γιατί μπορεί μέσα από τα στοιχεία που χρησιμοποιεί να διενεργήσει αξιόπιστες προβλέψεις για το μέλλον σύμφωνα με μοντέλα γραμμικής παλινδρόμησης που εξέτασαν οι Krishnan & Largay (2003) καθώς και άλλοι ερευνητές.

Επιπλέον, από την ανασκόπηση της βιβλιογραφία της παρούσας μελέτης προκύπτει ότι η κατάσταση των ταμειακών ροών είναι σε θέση να βοηθήσει αποτελεσματικά τον αναγνώστη να έχει μια σαφή και ολοκληρωμένη εικόνα της επιχείρησης, ιδιαίτερα δε, αν θέλει να επενδύσει σε αυτήν. Παράλληλα και η διοίκηση μπορεί να έχει ολοκληρωμένη εικόνα γεγονός που ενισχύει την ικανότητά της να λαμβάνει αποφάσεις οι οποίες συνάδουν με τις ανάγκες τους. Επιπρόσθετα, ένα ακόμα βασικό

στοιχείο των ταμειακών ροών είναι πως αν κατανοήσει κανείς τις λειτουργίες που προσφέρει όσο αφορά τις διαθέσιμες πληροφορίες, αλλά και τον τρόπο που λειτουργεί, θα μπορέσει ο αναγνώστης να αποφύγει διάφορες ανούσιες πληροφορίες που έχουν δευτερεύουσα σημασία, καθώς επίσης να καταλάβει πολλά οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης που δεν είναι εύκολα αναγνωρίσιμα.

Με την μελέτη των ταμειακών ροών ο αναγνώστης είναι σε θέση να ελέγξει το αν η επιχείρηση έχει αφενός κέρδη, αλλά και αν τα κέρδη αυτά μπορεί να τα μετατρέψει σε μετρητά. Ακόμα, θα μπορέσει να καταλάβει έγκαιρα τα προειδοποιητικά σημάδια για επερχόμενα προβλήματα και θα γνωρίζει τι πρέπει να κάνει ώστε να ανταπεξέλθει στην όποια κατάσταση και αν συναντήσει. Τα ταμειακά διαθέσιμα δίνουν την δυνατότητα στην επιχείρηση να ανταποκρίνεται άμεσα στα όποια προβλήματα αντιμετωπίζει και που χρειάζεται άμεση αντιμετώπιση και για αυτό και οι ταμειακές ροές αποτελούν ένα σπουδαίο δείκτη που φανερώνει την οικονομική ευρωστία των επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις προκειμένου να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις καθημερινές προκλήσεις, χρειάζεται να έχουν κέρδη στα ταμεία τους. Τα κέρδη όμως δεν είναι μετρητά και οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων δεν μπορούν να πληρωθούν από τα κέρδη. Χρειάζονται μετρητά, ώστε να δοθεί ώθηση στις όποιες δραστηριότητες σκοπεύει να επιτελέσει μελλοντικά. Σαφώς κάτι τέτοιο δε σημαίνει ότι η επιχείρηση θα ασχολείται μόνο με την είσπραξη των εσόδων της αλλά θα πρέπει για να διατηρήσει τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητά της να επενδύσει στην καινοτομία, τις νέες τεχνολογίες και γενικά στην διαχείριση της τιμολογιακής πολιτικής δεδομένων των συνθηκών που επικρατούν σήμερα και είναι προφανώς ότι αυτό ισχύει για τις επιχειρήσεις που τους αφορά αυτό το μοντέλο ανάπτυξης αν και τείνει να γενικευτεί για τις περισσότερες οικονομικές μονάδες.. Βέβαια σε ένα γενικό πλαίσιο ανάλυσης θα πρέπει να φροντίσει να παράγει κέρδη προκειμένου να είναι ικανή να προγραμματίσει μελλοντικές κινήσεις, αλλά και να έχει μετρητά προκειμένου να μπορέσει να καλύψει τις τρέχουσες υποχρεώσεις. Τα κέρδη και τα μετρητά είναι δυο διαφορετικές έννοιες, αλλά εξίσουσημαντικές για την εκάστοτε επιχείρηση.

Η σωστή κατανόηση των ταμειακών ροών και βοηθάει επιπρόσθετα τον χρήστη των οικονομικών καταστάσεων σχετικά με το ποιες είναι οι προτεραιότητες της διοίκησης. Επιπλέον οι ταμειακές ροές δεν δείχνουν μόνο την γενικότερη ταμειακή εικόνα της επιχείρησης, αλλά και τον τόπο προέλευσής τους. Η συγκεκριμένη

προέλευση των ταμειακών διαθεσίμων προέρχεται από τις διάφορες λειτουργικές δραστηριότητες της επιχείρησης. Οι λειτουργικές δραστηριότητες της επιχείρησης είναι το πρώτο σημάδι, ότι η επιχείρηση είναι εύρωστη. Σε αντίθεση με τις λειτουργικές δραστηριότητες που πρέπει να είναι θετικές, αν βρεθεί ότι οι επενδυτικές δραστηριότητες είναι αρνητικές, σημαίνει ότι η επιχείρηση ενδεχομένως δεν θα επενδύσει στο άμεσο μέλλον, αλλά τις συγκεκριμένες επενδύσεις που επιθυμεί να κάνει, θα τις προγραμματίσει κάποια άλλη χρονική μελλοντική στιγμή. Σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι υψηλές, αυτό σημαίνει είτε ότι εισρέουν χρήματα στην επιχείρηση από διάφορους επενδυτές, είτε ότι βρίσκεται σε θέση αναζήτησης κεφαλαίων για διάφορες δραστηριότητας εκδίδοντας μετοχές.

Κλείνοντας να τονιστεί ότι η μελέτη των ταμειακών ροών είναι ένα σημαντικό εργαλείο των χρηστών που πρέπει να χρησιμοποιηθεί στο βαθμό που χρειάζεται, ώστε να παράγονται τα αναμενόμενα αποτελέσματα, δηλαδή της γνώσης της κατάστασης της εκάστοτε υπό μελέτη επιχείρησης. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί μοναδική πηγή πληροφοριών και ενημερώσεων, κάτι τέτοιο άλλωστε δεν συνάδει με το ευρύτερο σκεπτικό που διακατέχει την χρηματοοικονομική κατάσταση. Η συνολική κατάσταση και γνώση και άλλων παραμέτρων σε συνδυασμό με την κατάσταση των ταμειακών ροών προσφέρει απαντήσεις και γεννά ερωτήματα τα οποία ενδεχομένως μελλοντικά θα μπορέσουν να αποτελέσουν έναυσμα για καινούργιες μελλοντικές πολιτικές. Ιδίως σε ότι αφορά την επιβολή μιας εκ των δυο μεθόδων από τα ΔΛΠ, αναμένονται σημαντικές εξελίξεις δεδομένης της πλούσιας βιβλιογραφίας που αναλύει το ΔΛΠ 7 με τα αντίστοιχα πρότυπα της Αυστραλίας και των Ηνωμένων Πολιτειών που ουσιαστικά αναγκάζουν τις επιχειρήσεις στην ακολούθηση ενός προτύπου.

Στο πλαίσιο της παραπάνω διαπίστωσης, γεννάται έδαφος για μελλοντικές μελέτες οι οποίες μπορούν μέσα από την ανάλυση παλινδρόμησης χρονολογικών σειρών να διαπιστώσουν το κατά πόσο η άμεση και η έμμεση μέθοδος επιδρούν στην ποιότητα της μελλοντικής πληροφόρησης, στις αποφάσεις των επενδυτών, στις ενέργειες της διοίκησης καθώς και άλλα σημαντικά ζητήματα που απορρέουν από την υπάρχουσα βιβλιογραφία.

Βιβλιογραφία

- Arthur, N., Cheng, M., & Czernkowski, R. (2010). Cash flow disaggregation and the prediction of future earnings. *Accounting&Finance*, 50(1), σσ. 1-30.
- Bertoni, M., & De Rosa, B. (2018). Determinants of cash flow classification under IAS 7: an analysis from a weak equity country. *Archivio della ricerca di Trieste*.
- Bond, D., Bugeja, M., & Czernkowski, R. (2012). Did Australian Firms Choose to Switch to Reporting Operating Cash Flows Using the Indirect Method? *Australian Accounting Review*, 22(1), σσ. 18-24.
- Bradbury, M. (2011). *Direct or Indirect Cash Flow Statements?* Auckland, New Zealand: School of Accountancy, Massey University,.
- Broome, W. (2004). Statement of Cash Flows: Time for Change! *Financial Analysts Journal*, 60, σσ. 16-22.
- Christensen, B., H., Lee, E., Walker, M. & Zeng, C. (2015). Incentives or Standards: What Determines Accounting Quality Changes around IFRS Adoption? *European Accounting Review*, 24(1), p. 31-61. Ανακτήθηκε από: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/09638180.2015.1009144?needAccess=true>
- Easton, Peter, (2010) Use of Forecasts of Earnings to Estimate and Compare Cost of Capital Across Regimes. *Journal of Business Finance & Accounting* 33, 374-394.

- Farshadfara, S., & Monem, R. (2013). Further Evidence on the Usefulness of Direct Method Cash Flow Components for Forecasting Future Cash Flows. *The International Journal of Accounting*, 48(1), σσ. 111-133.
- Georgakopoulou E, Spathis C., Floropoulos J., (2012) The transiting from the Greek Accounting System to IFRS: Evidence from the manufacturing sector. *International Journal of Managerial and Financial Accounting*
- Gordon, E., Henry, E., Jorgensen, B., & Linthicum, C. (2013). Flexibility in Cash Flow Reporting Classification Choices under IFRS. University of Texas at San Antonio. Working Paper Series.
- Deloitte, Touche, Tohmatsu, (2019) IFRS in Your Pocket 2006, fifth edition, April, at: <http://www.iasplus.com/dttpubs/pocket2006.pdf>.
- Devrimi K and Maximilian K., (2015) Countries Adoption of the International Financial Reporting Standard for small and medium – sized Entities (IFRS for SMEs) – Early Empirical Evidence, *Accounting and Business Research*.
- Hales, J., & Orpurt, S. (2013). A Review of Academic Research on the Reporting of Cash Flows from Operations. *Accounting Horizons*, 27(3), σσ. 539-578.
- ICAS / NZICA, (2011) Scottish and New Zealand accounting bodies issue report on reducing the IFRS disclosure burden available at <https://www.iasplus.com/en/news/2011/July/news6676>
- IFRS Foundation. 2009. Trustees enhance public accountability through new monitoring board, complete first part of Constitution Review. London: IFRS Foundation, January 29. <http://www.ifrs.org/NR/rdonlyres/6A31C6E6-423D4C6D-A18CD82DFEBE8FD9/0/PRTrusteesenhancepublicaccountability.pdf>
- International Accounting Standards Board (IASB). 2007. India announces convergence with IFRSs for public interest entities from 2011. London: IASB, July 24. <http://www.ifrs.org/News/Press+Releases/India+announces+convergence+with+IFRSs+for+public+interest+entities+from+2011.htm>.
- IASB, 2009. IASB simplifies requirements for disclosure of related party transactions. London: IASB, November 4. 40 <http://www.ifrs.org/News/Press+Releases/IASB+simplifies+requirements+for+disclosure+of+related+party+transactions.htm>
- Kent, R., & Birt, J. (2020). IAS 7 and Value Relevance: The Direct Method Versus the Indirect Method. *Review of Accounting Studies*, Forthcoming, 2-63.
- Krishnan, G., & Largay, J. (2003). The Predictive Ability of Direct Method Cash Flow Information. *Journal of Business Finance&Accounting*, 1(2), 215-245.

- Langmead, J. and J. Soroosh. (2014) International Financial Reporting Standards: The Road Ahead. CPA Journal 79 (3), 52-62.
- Lewellen, J., & Lewellen, K. (2016). Investment and Cash Flow: New Evidence. Journal of Financial and Quantitative Analysis, 51(4), σσ. 1135-1164.
- Murphy, Ann B., (2018.) The Impact of Adopting International Accounting Standards on the Harmonization of Accounting Practices. The International Journal of Accounting 35, 471-493.
- Murphy, Ann B., (2018.) The Impact of Adopting International Accounting Standards on the Harmonization of Accounting Practices. The International Journal of Accounting 35, 471-493.
- Nguyen, D., & Nguyen, A. (2020). The Impact of Cash Flow Statement on Lending Decision of Commercial Banks: Evidence from Vietnam. Korea Distribution Science Association, 7(6),pp. 85-93.
- Paananen,M. and Lin,H. (2013) The development of accounting quality of IAS and IFRS over Time: The case of Germany Journal of International Accounting
- Nguyen, D., & Nguyen, A. (2020). The Impact of Cash Flow Statement on Lending Decision of Commercial Banks: Evidence from Vietnam. Korea Distribution Science Association, 7(6), pp. 85-93.
- Qin, X., Huang, G., Shen, H., & Fu, M. (2020). COVID-19 Pandemic and Firm-level Cash Holding—Moderating Effect of Goodwill and Goodwill Impairment. Emerging Markets Finance and Trade, 56, pp. 2243-2258.
- Song, H., Yeon, J., & Lee, S. (2020). Impact of the COVID-19 pandemic: Evidence from the U.S. restaurant industry. International Journal of Hospitality Management, 92.
- Vinod, B. (2020). The COVID-19 pandemic and airline cash flow. Journal of Revenue and Pricing Management, 19, σσ. 228-229.
- Αγγελής, Ε., Μ. (2019). Σύγκριση των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Θεσσαλονίκη. Ανακτήθηκε από: <https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/23348/4/AggelisEleftheriosMsc2019.pdf>
- Αληφαντής, Γ. (2008). Χρηματοοικονομική Λογιστική (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Πάμισος.
- Βασιλείου, Δ., Ηρειώτης, Ν., & Μ. Δ. (2019). Αρχές Χρηματοοικονομικής Λογιστικής - Χρηματοοικονομική Ανάλυση και Λήψη Αποφάσεων. Αθήνα: Rosili.

- Γεωργίου, Α. (2003). Διεθνή λογιστικά πρότυπα IAS. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Γκίκας, Δ. (2007). Χρηματοοικονομική Λογιστική. Αθήνα: Εκδόσεις Γ. Μπένου.
- Γκίκας, Δ. (2016). Χρηματοοικονομική Λογιστική International Financial Reporting Standards (Πέμπτη έκδοση εκδ.). Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Καλαντώνης, Π. (2013). Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων . Πειραιάς : ΑΤΕΙ Πειραιά.
- Καραγιάννης, Δ., Ι., Καραγιάννη, Δ., Α., & Καραγιάννης, Ι., Δ. (2017). Παραδείγματα εφαρμογής και ανάλυσης των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων στην Πράξη. Εκδόσεις: Ιωάννης Καραγιάννης και Αικατερίνη Καραγιάννη Ο.Ε., Θεσσαλονίκη.
- Καραγιάννης, Ι., Καραγιάννη, Α. & Καραγιάννης, Δ. (2014). Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Αθήνα: Έκδοση ιδίων
- Καραμάνης, Κ., & Βρουστούρης, Π. (2018). Εκπαίδευση Επαγγελματιών στη Λογιστική και Φορολογία. ΟΠΑ-Κέντρα Δια Βίου Μάθησης: Σημειώσεις Μελέτης.
- Κόντος, Γ. (2015). Χρηματοοικονομική Λογιστική/ΔΛΠ-ΕΛΠ. Αθήνα: Εκδόσεις Διπλογραφία
- Λύκου, Ε. & Μαλεφίτσάκη, Ε., Β. (2019). Διαφορές στην κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων μεταξύ των Ε.Λ.Π. και Δ.Λ.Π. Ηράκλειο. Ανακτήθηκε από:
https://apothesis.lib.teicrete.gr/bitstream/handle/11713/9005/LykouEvgenia_Malefitsa_kiEmmanouelaViktoria2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Λουμιώτη, Β. (2010) Ειδικά Θέματα Εφαρμοσμένης Λογιστικής και Ελεγκτικής των Τραπεζών. Αθήνα: ΙΕΣΟΕΛ Αστική εταιρία.
- Μπλάφας, Π. (2016). ΔΛΠ και ΕΛΠ- Παραδείγματα προσαρμογής από οικονομικές καταστάσεις-ισολογισμοί. Πειραιάς. Ανακτήθηκε από:
<http://oceanis.lib2.uniwa.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/2951/%cf%80%cf%84%cf%85%cf%87%ce%b9%ce%b1%ce%ba%ce%b7%20%ce%b5%cf%81%ce%b3%ce%b1%cf%83%ce%b9%ce%b1..pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Μπαντσινίλας, Ε., Πατατούκας, Κ.,(2015) Διεθνή πρότυπα Χρηματοοικονομικής πληροφόρησης Εκδόσεις ΙΕΣΟΕΛ, Αθήνα
- N.2190/ 1920 (Άρθρα, 42,43)
- Νεγκάκης, Χ. (2014). Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς Θεωρία και Εφαρμογές. Εκδόσεις: Αειφόρος Λογιστική Μονοπρόσωπη ΙΚΕ.

- Νεγκάκης, Χ. (2014). Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς- Ειδικά Θέματα . Εκδόσεις: Αειφόρος Λογιστική Μονοπρόσωπη ΙΚΕ.
- Φορολογία. ΟΠΑ-Κέντρα Δια Βίου Μάθησης: Σημειώσεις Μελέτης.
- Παπαδέας, Π. (2016). Χρηματοοικονομική Λογιστική Πληροφόρηση (2η έκδοση εκδ.). Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
- Παπάς, Α. (1998). Χρηματοοικονομική Λογιστική, Θεωρητικά και Πρακτικά θέματα. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Περάκης Ε., (2019) ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ Ο νέος Ν.4548/2018 με εισαγωγικές παρατηρήσεις, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη , Αθήνα
- Πρωτοψάλτης, Ν. (2009). Παραδείγματα εφαρμογής-ΔΛΠ, ΔΠΧΠ, Διερμηνείες, Τόμος Α&Β. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
- Σαραντίδου, Ε. (2016). Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα - International Accounting Standards «ΔΛΠ1: Παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων» - IAS 1: presentation of financial statements. Αθήνα. Ανακτήθηκε από: http://oceanis.lib.uoi.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/2829/log_1124.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Συγλέτος, Μ. & Σκουραδάκης, Β. (2018). Τήρηση απλογραφικών βιβλίων βάση Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (ΕΛΠ). Ηράκλειο. Ανακτήθηκε από: https://apothesis.lib.teicrete.gr/bitstream/handle/11713/8986/SkouradakisVasilios_SygletosMarios2018.pdf?sequence=4&isAllowed=y
- Τουρνά-Γερμανού, Ε. (2003). Γενική Λογιστική με ΕΓΛΣ (Δ' έκδοση). Αθήνα: Έκδοση ίδιας.
- Φίλος, Γ., & Αποστόλου, Α. (2011). Διεθνή λογιστικά πρότυπα. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Ψαθάκη, Ε. (2017). Παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων σε ΔΛΠ και ΕΛΠ. Ηράκλειο. Ανακτήθηκε από: <https://apothesis.lib.teicrete.gr/bitstream/handle/11713/8621/PsathakiEirini2017.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Παράρτημα

Παράρτημα 1. Υπόδειγμα κατάρτισης ισολογισμού.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται ο ισολογισμός μιας επιχείρησης, ως υπόδειγμα κατάρτισης ισολογισμού.

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ XXXXXX Α.Ε.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 20XX - 28η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015) ΑΡ. ΓΕΜΗ: 000000000000 (ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ)

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Ενσώματα πάγια		
Ακίνητα	2.949.477,61	3.086.969,67
Μηχανολογικός εξοπλισμός	6.302,83	7.310,43
Λοιπός εξοπλισμός	8.784,58	6.001,75
Επενδύσεις σε ακίνητα	0,00	0,00
Λοιπά ενσώματα στοιχεία	24.798,56	33.406,80
<i>Σύνολο</i>	<hr/> 2.989.363,58	<hr/> 3.133.688,65
Άυλα πάγια στοιχεία		
Λοιπά άυλα	44.422,28	27.579,84
<i>Σύνολο</i>	<hr/> 44.422,28	<hr/> 27.579,84

Προκαταβολές και μη κυκλοφορούντα στοιχεία υπό κατασκευή	3.036,62	3.036,62
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	0,00	0,00
Δάνεια και απαιτήσεις	0,00	0,00
Χρεωστικοί τίτλοι	0,00	0,00
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	0,00	0,00
Λοιπά	0,00	0,00
<i>Σύνολο</i>	<u>3.036,62</u>	<u>3.036,62</u>
Αναβαλλόμενοι φόροι	0,00	0,00
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	3.036.822,48	3.164.305,11
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Αποθέματα		
Έτοιμα και ημιτελή προϊόντα	1.799,12	1.962,70
Εμπορεύματα	1.046.367,70	791.275,59
Πρώτες ύλες και διάφορα υλικά	6.870,40	6.870,48
Προκαταβολές για αποθέματα	9.881,46	766,71
Λοιπά αποθέματα	0,00	0,00
<i>Σύνολο</i>	<u>1.064.918,68</u>	<u>800.875,48</u>
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές		
Εμπορικές απαιτήσεις	1.602.347,25	1.778.959,98
Δεδουλευμένα έσοδα περιόδου	0,00	0,00
Λοιπές απαιτήσεις	11.428,58	6.750,18
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία	0,00	0,00
Προπληρωμένα έξοδα	15.928,69	9.317,14
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	138.292,42	14.910,13
<i>Σύνολο</i>	<u>1.767.996,94</u>	<u>1.809.937,43</u>
Σύνολο κυκλοφορούντων	<u>2.832.915,62</u>	<u>2.610.812,91</u>
Σύνολο ενεργητικού	<u>5.869.738,10</u>	<u>5.775.118,02</u>
	<u>2015</u>	<u>2014</u>

Καθαρή θέση

Καταβλημένα κεφάλαια		
Κεφάλαιο	1.241.994,77	1.241.994,77
Καταθέσεις ιδιοκτητών	0,00	0,00
Ίδιοι τίτλοι	0,00	0,00
<i>Σύνολο</i>	<u>1.241.994,77</u>	<u>1.241.994,77</u>
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο		
Αποθεματικά νόμων ή καταστατικού	2.746.274,31	2.806.274,31
Αφορολόγητα αποθεματικά	0,00	0,00
Αποτελέσματα εις νέο	-777.737,28	-838.153,40
<i>Σύνολο</i>	<u>1.968.537,03</u>	<u>1.968.120,91</u>
Συναλλαγματικές διαφορές	0,00	0,00
Σύνολο καθαρής θέσης	3.210.531,80	3.210.115,68
Προβλέψεις	0,00	0,00
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους	0,00	0,00
Λοιπές προβλέψεις	0,00	0,00
<i>Σύνολο</i>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Δάνεια	62.000,00	62.000,00
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	0,00	0,00
<i>Σύνολο</i>	<u>62.000,00</u>	<u>62.000,00</u>
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Τραπεζικά δάνεια	1.875.000,00	1.904.607,37
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων		
Εμπορικές υποχρεώσεις	575.387,64	482.173,15
Φόρος εισοδήματος	0,00	0,00
Λοιποί φόροι και τέλη	64.613,09	44.939,87
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	12.966,12	14.679,80
Λοιπές υποχρεώσεις	56.194,05	44.262,79
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	13.045,40	12.339,36
Έσοδα επόμενων χρήσεων	0,00	0,00
<i>Σύνολο</i>	<u>2.597.206,30</u>	<u>2.503.002,34</u>
Σύνολο υποχρεώσεων	2.659.206,30	2.565.002,34

Σύνολο καθαρής θέσης, προβλέψεων και υποχρ.

5.869.738,10

5.775.118,02

Παράρτημα 2. Υπόδειγμα κατάρτισης Ισολογισμού κατά τα ΔΛΠ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2014 (ΚΑΤΑ Δ.Λ.Π.) (Ιδία επεξεργασία)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία 55.914.000

Άυλα περιουσιακά στοιχεία 121.000

Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία 19.444.000

Αποθέματα 22.609.000

Απαιτήσεις από πελάτες 36.004.000

Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία 19.707.000

ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 153.799.000

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ Μετοχικό κεφάλαιο 14.237.000

Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων 115.823.000

ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 130.060.000

Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις 0

Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις 5.150.000

Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις 2.000

Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις 18.587.000

ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ 23.739.000

ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ 153.799.000